Belgeler ve olaylarla

Şeyh Kevkes olayı

Öteki adı Mazhar Geylani...Talabani' nin 1 numaralı adamı...
Milletvekili ve yüksek yetkililerle sıkı ilişkileri var...
Hükümet çevreleri Kevkes' in artık bir devlet sorunu olduğunu söylüyor...

PAZARTESİ Aydınlık'TA

Şıvancılar, Apocular, KDP, KUK, Tekoşin, Rızgari, Özgürlük Yolu, Beş Parçacılar, Kava, Denge Kawa

DOĞUDAKİ 15 GRUP

Talabani' nin Türkiye' ye girişini Şeyh Kevkes nasıl sağladı?
Gizli görüşmeler, karanlıkta kalan ilişkiler...

Aydınlık

PERŞEMBE 14 HAZİRAN 1979

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HUSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

500 KURUŞ

HERKESE YÜKSEK ÖĞRENİM HAKKI

DGBF

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Araştırma Bürosu Tarafından Hazırlanmıştır.

YENİ ÇIKTI
Dağıtım: TÜR - DA
Fiyatı 7,5 Lira

DUYURU

ÜASS için İstanbul'a gelen aday arkadaşlar

DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

her türlü ihtiyacınız için size yardımcı olmaya hazırdır.

İSTANBUL DGB
Küçüklanga Sokağı
Pelin Apt. No. 90/8
Aksaray–İSTANBUL

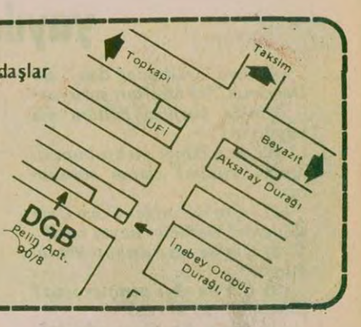

K.MARAŞ DAVASINDA 8.GÜN

Yusuflar Mahallesinde meydana gelen cinayet olaylarının sanığı olarak yargılanan imam Ahmet Denizdolduran.

Gülizar Nergis: İmam Ahmet, babamın kafasına et satırıyla vurdu

● 15 kişinin öldüğü Yusuflar Mahallesi olayları sanıklarının sorguları yapıldı

ADANA (ÖZEL)
K.Maraş davasının dünkü duruşmasında Yusuflar Mahallesi olayları sanıklarının sorguları yapıldı.

Resmi kayıtlara ve iddianameye göre Ünver ailesinden 6 kişi, Yılmaz ailesinden 3 kişi, Nergiz ailesinden 2 kişi ve Ali Akıncı ile Yusuf Levendis olmak üzere toplam 15 kişinin öldürüldüğü Yusuflar Mahallesi olaylarından sanık olarak yargılanan 85 kişiden 23' ünün idamı isteniyor.

TANIK İFADELERİ

Babası ile kızkardeşi öldürülen Gülizar Nergis tanık ifadesinde olayları şöyle anlatmıştı:

"Başlarında Çukurtarla Camii imamı Ahmet Denizdolduran vardı. 'Alevileri öldürün' diye bağırıyordu. Soyadını bilmediğim, ancak adının Gülistan olduğunu bildiğim ve kendisini şahsen tanıdığım bir kadın Alevi evlerini gösteriyordu. Ahmet Denizdolduran elindeki et satırı ile babamın kafasına vurdu. Babam can verirken kızkardeşim Zeynep babamın üzerine atıldı. Kalabalık içinde bulunan bir şahıs elindeki tüfekle Zeynep'in üzerine ateş

(Devamı sa.7, sü.2'de)

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi 149/2. yi ihlal suçunun işlendiği kanısına vardı

MHP'li 5 komando 47 yıl hapse mahkum oldu

● Mahkeme komandoları önce ölüme mahkum etti

ANKARA (AA)
Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi, anayasal düzen aleyhinde halkı birbirine karşı silahlandırıp katliama teşvik etmekten sanık, 5 ülkücü komandoyu dün yapılan duruşma sonunda toplam 47 yıl 2 ay ağır hapis cezasına mahkum etti.

Askeri Mahkeme, kararını açıklarken, 28 Kasım 1978 günü Keçiören-Mecidiye Ülkücü Gençlik Derneği Kitaplık Başkanı Mehmet İlerisoy'un, Cihangir Saraç, Nusret Şahin Çiftçi, Orhan Koçak ve Ersan Ilgar ile birlikte, ÜGD Ankara Şubesine ait "Yarının tek ümidi Ülkücü Gençlik" başlıklı bildiriyi dağıtırken kendilerine karşı çıkan sol görüşlü kişileri

(Devamı sa.7, sü.6'da)

YORUM

Bu yol çıkmaz

18 ay süren tartışma, görüşme ve temas sonucunda hükümet IMF'nin reçetesine evet dedi ve devalüasyonla onu izleyen zamlar birbiri ardı sıra açıklanmaya başlandı. Niyet mektubu resmen açıklanmadı. Zaten adetten değil, bu gibi şeyler hep "kapalı kapılar ardında" konuşulur, sonra parça bölük basına sızar.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

MÜEZZİNOĞLU NİYET MEKTUBUNU SUNDU

IMF'ye iyice bağlandık

● Maliye Bakanı OECD' den, IMF anlaşmasından önce bir miktar avans isteyecek

HADİ ULUENGİN
PARİS'TEN BİLDİRİYOR
Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) dün Paris'te başlayan toplantısı sırasında Türkiye'nin niyet mektubunu IMF Başkanı Jacques de Larosiere'ye sunacak olan Ziya Müezzinoğlu, bu konuda bu kuruluşun başkanı ile ilk görüşmeyi yaptı. Görüşmeyle ilgili olarak herhangi bir açıklama yapmadı.

Müezzinoğlu'nun IMF'ye vereceği niyet mektubu ile Türkiye ekonomisi IMF'ye iyice bağlandı.

Öte yandan, dün başlayan OECD

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Kıbrıs' ta toplumlararası görüşmeler yarın başlıyor

● Görüşmelerde Kipriyanu-Denktaş görüşmesinde varılan on maddelik anlaşma temel alınıyor

LEFKOŞE(ÖZEL)
Kıbrıs sorununa barışçı bir çözüm bulunması için yürütülen toplumlararası görüşmeler bir buçuk yıllık bir aradan sonra cuma sabahı Lefkoşe' deki Ledra Palas Otelinde başlayacaktır. Görüşmelerde Türk toplumunu Ulusal Birlik Partisi Lefkoşe Milletvekili Ümit Süleyman Onan, Siyasal Bilgiler Fakültesi Profesörü Mümtaz Soysal, Anayasa Uzmanı Münir Ertekin ve ekonomici Rüstem Tatar temsil ediyor.

BM Genel Sekreteri özel siyasi işler yardımcısı Perez De Cuellar'ın gözetiminde başlayacak görüşmelerde, BM Kıbrıs özel temsilcisi Galindo Pohl ve bazı BM yetkililerinin de hazır bulunacağı bildiriliyor.

Görüşmelerde Rauf

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Bazı polisler gazetemizin satışını engelledi

İSTANBUL (ÖZEL)
Taksim Postanesi önündeki gazete bayiine dün akşam gelen sivil polisler gazetemizin 13 Haziran tarihli sayısının yasak olduğunu söyleyerek, tezgahta

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Sınava katılmak için İstanbul'a gelen iki öğrenci, danışma bürolarına giderken.

MALATYA GAZİ LİSESİ ÖĞRENCİLERİ *"Eğitimdeki fırsat eşitsizliğinin, kaldırılması lazım. Anadolu'daki ve büyük şehirlerdeki öğretim kurumlarında öğrencilerin tüm eğitim ihtiyaçları, öğretmen, araç gereç, vb. eşit bir şekilde temin edilmeli, herkese yüksek öğrenim görme hakkı verilmelidir." (Fotoğraf: Binali BOZTEPE)*

453 bin genç yarın sınav kapısında

● Üniversitelerarası seçme sınavları yarın yapılıyor

● Bu yıl üniversitelerarası seçme sınavına girecek 453 bin öğrencinin 185 binini geçen yıllarda açıkta kalanlar oluşturuyor

ANKARA (ÖZEL)
Üniversitelerarası Seçme Sınavları yarın 15 il merkezinde ve Kıbrıs'ın Türk kesiminde yapılacak.

453 bin öğrencinin katılacağı sınavlar sonunda yüksek öğrenime ancak 40 bin kişi devam edebilecek.

Sınavlara katılacak olan 435 bin öğrenciden 200 binini halen bir yüksek öğrenime devam edenler, 185 binini ise, geçen yıllarda herhangi bir yüksek öğrenim kurumuna giremeyenler oluşturuyor.

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Özel dersanelerin varlığı eğitimdeki fırsat eşitsizliğini körüklüyor

HABER MERKEZİ
Her yıl sayıları giderek artan ve büyük şehirlerde yoğunlaşan özel dersaneler, üniversiteye girebilmek umudu taşıyan binlerce gencin bu yıl da uğrak yeri oldu.

Özel dersanelerin varlığı, giderek artan eğitimdeki fırsat eşitsizliğinin körüklenmesine yol açıyor. Bunların Anadolu bölge-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Sınava girenlerin sayısı artarken üniversiteye alınanların sayısı düşüyor

HABER MERKEZİ
Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Araştırma Bürosu tarafından hazırlanan "Herkese Yüksek Öğrenim Hakkı" adlı broşürde, sınava girenlerin sayısının her yıl arttığı, üniversiteye öğrenci alımında ise düşüş olduğu, son yılların istatistikleri verilerek belirtiliyor.

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Şehir hatları vapur ücretleri, THY dış hat seferleri, taksi ve dolmuş ücretleri ile kömüre zam bekleniyor

Demir-Çeliğe yüzde 50 zam yapıldı

● Hükümet KİT ürünlerine yapacağı zamlarla 25 milyarlık gelir sağlamayı amaçlıyor

ANKARA(ÖZEL)
Geçtiğimiz gün açıklanan devalüasyon kararından sonra başlayan zam furyası genişleyerek devam

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Sovyet Büyükelçisi ile görüşen

HOMEYNİ: İÇİŞLERİMİZE KARIŞMAYIN ÜLKEMİZE SİLAH SOKMAYIN"

Sovyetler Birliği'nin Tahran Büyükelçisi Vladimir Vinogradov ile Kum kentinde görüşen İran devriminin önderi, Ayetullah Homeyni, "Sovyetler Birliği iç işlerimize karışıyor ve ülkemize silah sokuyor. İzlediğiniz politika, anlaşmazlığa yolaçıyor." dedi. Homeyni'nin Rus Büyükelçisine karşı yüzyüze yaptığı sert konuşma, "İran Devriminin Sesi" radyosu tarafından tüm ülkeye duyuruldu.

Yazısı 3. sayfada

Ekmekten suya herşey zam görürken buğday taban fiyatları yerinde saydı

Küçük üretici perişan

HABER MERKEZİ
Son dört-beş ay içinde ekmekten suya kadar her şey zam görürken, tarım ürünlerinin taban fiyatları hayat pahalılığının çok gerisinde kaldı. Temel geçim kaynağı olan buğday için IMF' nin de bastırmasıyla düşük taban fiyatı tespit edilmesine karşı üreticilerin tepkisi sürüyor.

Buğday taban fiyatlarının 420 kuruş olarak saptanması üzerine Adana Ziraat Odası Başkanı Ali Eşref Birol üreticileri Toprak Mahsulleri Ofisi-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Ülman: "U-2 uçuşları kararı ABD ve SSCB'yi değil, Türkiye'yi ilgilendirir"

ANKARA (ÖZEL)
Dünkü CHP ortak grubunda bir konuşma yapan İstanbul Milletvekili Haluk Ülman, "U-2'lerin Türkiye üzerinde uçup uçmamaları ABD ile Sovyetler Birliği'nin değil, Türkiye'

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Kredinin diyeti

Ecevit dün paranın değerinin düşürülmesini savunurken, "Tünel'in ucundaki ışık gözüktü" diyordu. Başbakan yine aynı konuşmada, ekonomik sıkıntının "hakça" paylaştırılacağını iddia etti.

Tünelin ucunda ışık falan göründüğü yok. Hiç kimse Ecevit'in bu sözlerini ciddiye almıyor. Başbakanın ışık dediği şey, batıdan gelecek olan kredidir. Bu kredinin sonucu ise, ekonominin iplerini dışarıya teslim etmek ve onların arzularına uyarak yükü halkın sırtına bindirmektir.

Büyük zorluklar içindeki halkın, daha yeni sıkıntılarla karşı karşıya getirilmesinin neresinde ışık vardır. Ecevit her alanda olduğu gibi ekonominin de dümenini bırakmıştır. Şimdi artık dümen tamamen IMF patronlarının elindedir.

IMF patronları istediği için zamlar sıralanacaktır. Onlar istediği için yeni yatırım alanları açılmayacaktır. Onlar istediği

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Aydınlık

SOL nasıl birleşecek?

Ankara Altındağ'dan bir DEV-YOL taraftarı soruyor:

Çin'de burjuva kültürü mü yayılıyor?

Ankara Altındağ'dan bir Devrimci Yol taraftarı soruyor:

Çin'de burjuva kültürü mü yayılıyor?

Bu size ikinci mektubum oluyor, samimi olarak soruyorum.

1) Çin'de niye Coca-Cola satılıyor? Defileler neyin nesi?

2) Çin'de niye diskotekler açılıyor?

3) Çin'de niye gençler işsiz? (Aydınlık, 21 Mayıs)

4) Çin'e Bee-Gees adındaki Pop'çular niye davet ediliyor? (Hey dergisinden)

5) Bütün bunları siz SSCB'de yoz kapitalist kültüre ve emperyalist ekonomiye (3. soru) kanıt olarak göstermiyor muydunuz? Çin'de burjuva kültürü mü yayılıyor ne?

Önce bu soruları cevaplayın da sonra solu birleştirmeye kalkın.

Kahrolsun burjuva-revizyonist yoz kültür!

Önce şunu söyleyelim. İkinci mektubunuz daha kısa ve açık olduğu için onu yayınladık. Aslında ilkini de sıraya koymuştuk ve yayınlayacaktık.

Sorularınıza tek tek değinmeden önce bu sorunlarda fikir birliğine varmamızı kolaylaştırması için önemli gördüğümüz bazı noktalara değinelim.

SOSYALİZM EN MODERN SİSTEMDİR

Sosyalizm kapitalizmin kaçınılmaz olarak yerini bırakacağı daha ileri bir toplumsal sistemdir. Artık kapitalist mülkiyet edinme tarzının gelişimini engellediği tekniğin de daha ileri bir seviyesine uygun düşmektedir. Nasıl köleci ilişkiler el değirmeni, feodal üretim ilişkileri yel değirmeni, buharlı makina serbest rekabetçi kapitalizmin üretim ilişkileri ile uygunluk içindeyse, üretici güçlerin en ileri seviyesi geniş çaplı modern sanayi üretimi ile de sosyalist üretim ilişkileri uyum içindedir.

Sosyalizm adı üstünde sosyalleşmiş üretime uygun bir düzendir. Sosyalleşme de maddi ve teknik temelden, üretim aletlerinin gelişme seviyesinden ayrı bir şekilde ele alınamaz. Örneğin basit el araçlarına, hayvan gücüne dayanarak sosyalizm olmaz.

Geri bir tekniğe dayalı üretimde emeğin verimliliği düşüktür, yaratılan değerler de küçüktür. İnsanların ancak karınlarını doyurabildikleri ve en acil gereksinmelerini karşılayabildikleri bir üretim düzeyinde ürünler zorunlu olarak eşitçe paylaştırılabilir. Ama buna dayanarak eşitliği sağladık, sosyalizmi başarıyla inşa ettik diyebilir miyiz?

Kısaca sosyalizm üretici güçlerin en ileri seviyesini genel olarak zorunlu kılar. Çin devrimini başardığında üretici güçlerin seviyesi son derece geri idi. Şimdi de çok ileri olduğu söylenemez. Bugün sosyalizmin gerektirdiği maddi-teknik temeli yaratmaya çabalıyor. Bunun için Batılı emperyalistlerin ellerinde bulunan üretim yöntemlerinden ve teknolojiden öğrenmek istiyor.

Bugün Çin'in kendi başına Batının ulaştığı teknik seviyeye kendi içine kapanarak kendi çabalarıyla ulaşmaya çabalamasından ilkel bir şey olur mu? Esasen bu gerici bir ütopyadır. Bütün bu teknikler hiç bir zaman yeni baştan bu seviyede yaratılamaz.

Bırakalım Çin'i, Rusya bile devrimden hemen sonra gelişmiş bir kapitalist ülkenin mirasını almasına rağmen emperyalist ülkelerden teknoloji almaya çalıştı. Lenin'in Almanya ve ABD'li kapitalistlere yaptığı teklifleri hatırlayalım. Böyle bir zorunluluk sosyalizmin içinden çıktığı emperyalist dünya ekonomisinin mirasıdır. Yoksa kendi gücüne güven demek, değişik sosyal sistemlere sahip ülkelerle ekonomik ilişkilere girmemek demek değildir.

Bu konulara mektubunuzda değinmemişsiniz. Örneğin birçok arkadaş gibi, niye Çin Batı ile ekonomik ilişkilere giriyor, niye teknik işbirliği yapmaya çalışıyor" gibi şeyler söylemiyorsunuz. Ama bu konularda anlaşırsak sorduğunuz sorular üzerine ortak bir yere varmamız son derece kolay olur.

ÇİN'DE PİERRE CARDİN VE COCA-COLA

Şimdi Coca-Cola ve defileler meselesine gelelim.

Çin üretici güçlerini geliştirmek için Batıdan tekniği nasıl alacak? Kapitalistler babasının hatırı için verir mi? Elbette kâr etmek için verecekler. Satacaklar. Satın almak için döviz gerekir. Döviz de dışarıya bir şeyler satılabiliyorsa elde edilir. Çin dışarıya önemli ölçüde gelişmiş sanayi mamülleri satamıyor. En önemli ihraç mallarından biri tekstil ürünleri. Tekstil ürünlerini reklamsız Batıda satmak (hele diğer kapitalist ülkelerin ürünleri arasında) satabilmek imkansızdır. Defileler bu ürünleri Batıya tanıtmak için yapılıyor. Pierre Cardin de bunun için Çin'e gidiyor. Satmak zorundaysa, en iyi tanıtma yolunu kullanmak en iyisidir. Çin'de şimdi son derece basit bir "moda" hakim. Bu modaya göre dikilmiş konfeksiyonları nasıl Batılı insanlara satacaksınız? Batılı insanların giyim zevkine, onların almasına en uygun biçimleri Pierre Cardin biliyor. Çinli uzmanlar defileler yaptırıp Cardin'den öğrenmeden Batıya bir şey satamaz. Çin'e daha fazla Pierre Cardin gitse iyi olmaz mı? Şimdi bütün Batı şunu soruyor: Çin Dört Modernleşme hareketine girişti, yüzyılın sonunda modern bir sanayi ülkesi olmak istiyor, ama nasıl döviz bulacak da gerekli üretim araçlarını, tekniği ithal edecek?"

Çin dövizi aynı zamanda turizmden elde etmek zorunda. Bu yıl 1 milyon turist bekliyor. Turistlere konaklama, dinlenme, eğlenme tesisleri yapmazsanız gelirler mi? Coca-Cola içmek isteyen Amerikalılara, Avrupalılara bunu sağlamak gerekir. Sadece Coca-Cola değil, alıştığı birçok lüksü sağlamak zorunludur. Çin'in yaptığı da budur. Esasen Çin'e eskiden de Coca-Cola giriyordu. Hong Kong'tan kasalarla ithal edilerek turistlere ve yabancı elçilik mensuplarına satılmaktaydı. Şimdi Çin bunu kendi ülkesinde yapacak. Kesinlikle kendi halkına Coca-Cola satmayı amaçlamıyor. Öyle olsa neden dövizle satış yapsın?

Yoksa sosyalist bir ülkede gazoz içilmez diye bir kural yok. Zaten Çin'de de çeşitli meyva suları vardır. Çin hükümeti Coca-Cola türünden şeyleri kendi halkına içirmeyi amaçlarsa, en başta bunu kendi ürünlerinden yapar. Hele revizyonistlerin yaymaya çalıştıkları gibi Coca-Cola şirketinin Çin'de ücretli emek sömürüsü yapmasına izin vermez. Aksine revizyonistler Rusya'da Pepsi Cola Fabrikasını kurdurdular ve Pepsi'yi Rus halkına içirme siyaseti izliyorlar. Onların propagandası tam bir sahtekarlıktır.

FİKİR MEYDANI

TEKEL'DEKİ HASTALIĞIN KAYNAKLARI

Ayşe N.Çadırcı
İktisatçı

"Son yıllarda Tekelin faaliyet dallarında özellikle sigara ve tuz üretiminde yetersizlikler sorun olmaktadır... 1978 yılında Bursa'da 500 milyon, yirmi gün önce de Samsun'da 675 milyon liralık tütün yandı... Yılda 500 milyon dolar karşılığı 5 milyon Kg. yabancı sigara Bulgaristan üzerinden Türkiye'ye sokulmaktadır... Büyük burjuvazi sigara üretimine girmek istiyor... Bugün MHP ve bürokrasi Tekel'i tahrip etmektedir..."

DÜNKÜ yazımızda Tekeldeki hastalıklara değinmiştik. Bugün bunların sebeplerine değinmek istiyoruz.

1. Dışa bağımlılık faktörü;

İncelendiğinde, ülke ekonomisinin emperyalizme bağımlı olma olgusundan ortaya çıkan bugünkü buhranın, Tekelin faaliyetlerini de etkilediği görülmektedir. Teknolojide yanlış seçim ve yedek parça temini sorunları üretim faaliyetlerini nisbi olarak etkileyebilmektedir. Tekelin sigara, alkollü içki, tuz, bira ve diğer faaliyet dalları sadece yatırım safhasında makina techizat yönünden dışa bağımlı ve dövize dayalıdır. Yalnız, bugün Tekelin üretim sorunları, döviz yetersizliği nedeniyle yatırımların yapılamamasında, yedek parça ve filitre çubuğu temin edilememesinde değil mevcut olan, kurulmuş işletmelerin faaliyete geçirilememesinde yoğunlaşmaktadır.

2- MHP'nin tahribi:

Tekel, İkinci MC hükümeti sırasında MHP'nin yönetimine düşmüştür. MHP tepeden ve tabandan hızla kurum içinde örgütlenmeye girişmiştir. Özellikle de üretim birimlerine ağırlık vermiştir. Buralarda bölücülük ve zorbalık uygulaması bugün ulaşılan olumsuz durumun etkenidir. Tekelin bugünkü yönetiminin de MHP'nin yasalara aykırı bir şekilde yuvalandırdığı unsurlarına, "demokratik payesi" alabilmek için göz yumması bu etkeni kalıcılaştırmıştır. Öyleki, Grup Müdürlüğü, Grup Müdür Yardımcılığı, (Nakliyat, tuz) düzeyinde görevli MHP'li kişiler bugün hâlâ işbaşındadırlar. Faaliyetlerine ve örgütlenmelerine devam etmektedirler. Özellikle Adana, Malatya ve Maltepe sigara fabrikalarında MHP'nin yarattığı anarşi ve bölücülük had safhadadır. Bazı maceracı sol unsurların hareketleri de MHP'nin faaliyetlerine zemin yaratmaktadır.

3- Esas neden: Yönetim boşluğu, savurganlık ve bürokrasi.

1973-1977 dönemlerinde olumlu yönde gelişmeler görülen Tekelde ekonomik bunalımın, dışa bağımlılığının ve MHP'nin tahribinin yanında bugünkü hastalıklara yol açan ağırlıklı faktörün "yönetim boşluğu" ve bürokrasinin çıkarcı uygulaması olduğu görülmektedir.

Bu faktörü güncel olan bölgemizin en büyük işletmesi olan Samsun Tütün İşleme ve Bakım Fabrikasının yanmasında somutlaştırabiliriz.

1978 yılında Bursa tütün deposu yandı. Zarar 500 milyon. TL. Mayıs 1979 da Samsun yangını. Zarar 675 milyon TL. Yangının sabotaj sonucu gerçekleştiği kesinlik kazanmaktadır. Tütün işleme fabrikasında altı ay önce de aynı şekilde sabotaj yapılmıştır. Kısa sürede önlenen yangında 2 milyon TL zarar meydana gelmiştir. Yangın vanalarının bozuk hortumlarının parçalanmış halde bulunduğu görülmüştür. Tekelin üç müfettişi, konuyu incelemek üzere görevlendirilmiştir. (1)

Olay incelendiğinde Türkiye'nin ve bölgemizin bu en büyük işletmesine atanmış tam sorumlu bir yöneticinin olmadığı görülmektedir. Fabrika Müdürü, 1 yıldır 'geçici' görevle çalışmaktadır. Asıl görevi Tekel Genel Müdürlüğünde Şube Müdürlüğüdür. Bugün Tekelde bir fabrika müdürü ortalama 10 bin TL maaş ve ödeme alır. Samsun'da bu görevi "geçici" olarak 1 yıldır (!) yürüten müdür bu yolla 23 bin TL maaş ve ödeme alabilmektedir. Kendisini "geçici" düşündüğü için de bu olayda görüldüğü gibi pek sorumluluk duymamaktadır. Bu uygulama Tekelde genelleştirilmiştir. "Gecici" statüde görev yapan yöneticilere açıklandığı şekilde fazladan ödenen para miktarı ayda 500 bin TL'yi bulmaktadır. Bugün bir avuç bürokrat-eksperin ve bürokrat-eski müfettişin saltanatı bu şekilde sürdürülmektedir Tekelde... Ve bedeli milyarları aşan zararların sorumluluğuna da bu kişiler bu şekilde katılmaktadırlar.

Bugün bu kurumun üretim birimlerinin başında bulunan kişilerle diğer yöneticilerin işletme yönetimi bilgi ve becerisinden uzak kişilerden oluştuğu görülmektedir. Tekelin faaliyetlerine günlük politikalarla ve çıkar hesaplarıyla bu kişiler yön vermektedirler. Daha verimli ve daha ekonomik bir faaliyeti sağlamak için hiç bir araştırma ve çalışma görülmemektedir. Faaliyet dallarında dünyada ortaya çıkan teknikler, makinalar ve yöntemler hiç izlenmemekte ve kullanılmamaktadır. Hizmet içi eğitim faaliyetleri tümüyle durmuştur. Personel alımına, atama ve terfi işlemlerine tümüyle keyfi ve politik uygulamalar egemen olmaktadır.

Tekelde harcırah ve makam otomobilleri saltanatıyla, seminer izleme, "hizmet içi eğitim" kılıfıyla yurt içi ve yurt dışında yapılan "turistik gezilerle" ve daha nice hesapsız savurganlıkla yapılan harcamaların ciddi miktarda olduğu görülmektedir.

Tuz dağıtımıyla diğer nakliye ve dağıtım işlerinde hammadde ve yardımcı madde alım işlerinde yolsuzluk iddiaları çok yaygın görülmektedir.

Bugün CHP hükümeti, savurganlığı önleme konusunda da çok söz etmesine rağmen, bu tür uygulamalara karşı hiç bir önlem almamaktadır. Bu tutumu yine Tekelle ilgili olarak üretim yetersizliklerinin had safhaya vardığı dönemde Ecevit'in sözlerinde ve daha sonra hükümetin davranışlarında görmek mümkündür. Ecevit Tekel için "ciddi işletmecilik sorunları var. Geçen gün sayın Tekel ve Gümrük Bakanıyla bunu ayrıntılarıyla görüştük. Kendisi bazı engellemelerin olabileceği görüşünü paylaşıyor. Bunlar üzerine eğilmeye karar verdik" (2) demekte fakat o günden bu yana Tekelin sorunları ağırlaşmaya devam ettiği halde hiç bir şey yapılmamaktadır.

Bütün bu olguların Tekel çalışanlarını da olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Tekel çalışanları, çalıştıkları kurumun çok geniş imkanlarına, potansiyeline rağmen Tekeli kanser gibi saran hastalıklara yol açan çıkar gruplarına karşı mücadelede kararlı görünmektedirler. Onlar, Tekeli olumsuz yönde etkileyen uygulamaları, anlayışların genelde ulusal ekonomiyi güçsüz düşürerek dışa bağımlılığı getirdiğini bunun da emperyalizme yaradığını görmektedirler.

(1) 23-24 Mayıs 1979 tarihli gazeteler
(2) Hürriyet gazetesiyle söyleşi, 25 Mart 1979

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İSTANBUL VALİLİĞİNE

HAK VE HUKUKA SAYGILI VATANDAŞ DIŞINDA HERKES BENZİN ALABİLİYOR

Havaalanı BP, Yandım Çavuş Petrol Ofisi, Cennet Mahallesi Petrol Ofisi, Florya Petrol Ofisi benzin istasyonlarında intizamı denetleyen polis memurlarının canlarının istediği gibi hareket etmelerinden dolayı sırasını bekleyen vatandaş mağdur olmaktadır. İstediklerine bidonla dahi sırayı gözetmeden benzin verilmekte taksi şöförlerine öncelik var denip, taksi şöförleri sıraları bozup cebren benzin almaktadırlar.

Bazı resmi şahıslar, giymiş oldukları resmi elbiseyi kendilerine bir hak telakki ederek, çekinmeden vatandaşın gözünün içine baka baka gerek bidonları, gerekse kendi eş ve dostlarının arabalarını doldurmaktadırlar. Burada anlatılmakla bitmeyen birçok haksızlıklar devam edip gitmektedir. Bu düzende normal sırasına riayet eden vatandaştan başka herkes rahatlıkla benzin alabilmekte ve sadece hak ve hukuka saygılı vatandaş mağdur olmaktadır. Bilgi edinilmesini ve gereğini saygılarımızla arz ederiz.

T.H.Y Teknik Genel Müdür Muavinliği Mühendislerinden
Feridun Baykal (Makina Yüksek Mühendisi)
Erder Üstünsoy (Makina Yüksek Mühendisi)
Bedrettin Türkün (Kimya Yüksek Mühendisi)
Sedat Okan (Makina Yüksek Mühendisi)
Saadettin Ilgın (Makina Mühendisi)
Safa Yamaçoğuz (Makina Yüksek Mühendisi)
Fethi Orcan (Makina Mühendisi)

MALATYA DOĞANŞEHİR

Zenginler tonlarca mazotu alırken, biz köylüler hala fasülyemizi ekemedik

Bizler Doğanşehirli çiftçiler olarak ilçemizde dönen yolsuzlukları kamuoyuna duyurmak istiyoruz. İlçemize gelen mazot eşit bir şekilde dağıtımı yapılsa rahatlıkla ilçemizin mazot ihtiyacını karşılar. Tankerlerle gelen mazotlar Narlıdere denilen yerde boşaltılıp belli zengin kişiler tarafından alınmaktadır. Onlar tonlarca mazotu alırken biz köylüler hâlâ fasülyemizi ekemedik. Diğer taraftan bizler günlerce mazot sırasında beklerken Petrol Ofisi bayii Erol'a gelen mazotları da kendi adamlarına vermektedir. İlçemize gelen mazot eşit bir şekilde dağıtımı yapılsa bu sıkıntı giderilir. Zaten ilçemizde 300'e yakın traktör bulunmaktadır. Haftada iki-üç tanker mazot geliyor. Bu mazotu belli kişiler almakta, diğer taraftan biz çiftçilerin büyük çoğunluğu büyük bir sıkıntı içerisindeyiz. O halde bu yolsuzlukları giderebilmek için ve bu haksızlıkları açığa çıkarmak için biz çiftçiler olarak hep birlikte mücadele edelim. İlçemize gelen mazot tankerleri yolda boşaltılıp alınması engellenmeli. Bayiye gelen mazot hükümetin denetimi altında çiftçilerin ihtiyaçlarına göre dağıtılmalıdır.

Bir Çiftçi

KONYA

Maraş olaylarından dolayı bir ders yılım boşa gitti

Ben Konya'nın Kulu ilçesine bağlı Kozanlı kasabasında oturan 18 yaşında bir öğrenciyim. K.Maraş'ta iki yıldır okumaktaydım. Tabii ki son Maraş olaylarına kadar. Olaylardan sonra tekrar Maraş'a gidemezdim. Ve de gitmedim. Başka bir tarafa da gitme olanağım yoktu. Onun için tam bir yılım boşu boşuna gitti. Tam koca bir yıl.

O vahşetten, o gece gündüz kesilmeyen silah seslerinden ve harabeye dönmüş şehrin etkisinden hâlâ kurtulamadım.

Şimdi Sayın Milli Eğitim Bakanı'na sesleniyorum. Ben ve benim durumumda olan binlerce öğrencinin, bu ve buna benzer sorunları ne zaman çözümlenecek? Katliamlar ne zaman son bulacak? Bekliyoruz.

Hasan Harman

MAO ZEDUNG
SEÇME ESERLER
AYDINLIK YAYINLARI
90 TL
Genel Dağıtım: TÜR DA Hamam sok. No: 4 Cağaloğlu İstanbul

Halk Ozanı Hayrettin Değirmenci:

BÜTÜN OZANLARI TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYE İÇİN MÜCADELEYE ÇAĞIRIYORUM

Ozanlar ezilen halkın sesidir. Halkın dertlerini dile getirirken onlara yol göstermesi gerekir. Bizleri dokuz köyden kovabilirler. Ama gerçeği onuncu köye, oradan da dokuz köye götürmeliyiz. Ezilen halkın her yerde derdi birdir. Biz her dermanı halka ilaç diye sunamayız. Biz şu veya bu kliğin değil, halkın ozanıyız.

Halka yanlış inip kırk parça olan ve hâlâ doğruyum diyenin kendine hayrı yoktur. Biz insanımızın, emeğimizin, ve toprağımızın sömürülmesine karşıyız. Bütün ozanları bir avuç satılmış işbirlikçi dışında 45 milyon halkın yanında iki süper devlete karşı her zaman her yerde dünü örnek alıp bugünü değerlendirip yarınların tam bağımsız Türkiyesi için mücadeleye çağırıyorum.

GENÇLİK
BUNUN NERESİNDE?

Ayrılmışız parça parça
Sanki kırk yamalı bohça
Sözde kavgaları hakça
Gençlik bunun neresinde

49 solun sayısı
Çoğunun yakın arası
Brejnev olmuş dayısı
Gençlik bunun neresinde

İki sokağın arası
Faşizme mezar burası
Bununki öncü savaşı
Gençlik bunun neresinde

Kiminin Doğu Berlin'i
Devlet içi devletleri
Beşe ayırmış Kürtleri
Gençlik bunun neresinde

Kimi bilmem halkın neyi
Tekkesinde derebeyi
Üçü de Çarli meleği
Gençlik bunun neresinde

Kiminin var halk ordusu
Savaş diyen radyosu
Dengesiz Enver Hocası
Gençlik bunun neresinde

Sağda var rehberi itler
Büyük babaları Hitler
Var Kontrgerillacı faşistler
Gençlik bunun neresinde

Amerikan Rus uşağın
Sahtesi bu solun sağın
Halk sevmez böyle alçağın
Gençlik bunun neresinde

Değirmenci de çağrına
Birleş ayrı gayrına
Savunmazsa vatanını
Gençlik bunun neresinde

BULMACA

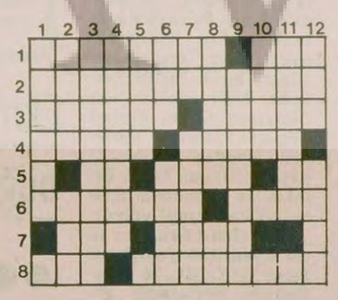

SOLDAN SAĞA: 1) Düşünce, duygu ve imgelerin, söz ya da yazı ile güzel ve etkili bir biçimde anlatılması sanatı - Deri, cilt. 2) Ülkemizdeki gösterileri ilgiyle izlenen, Uzak Doğulu sahne sanatı topluluğu. 3) Alınan borca karşılık, alacaklıya geçici olarak verilen değerli şey - 8 ve 9. yy.lar arasında Azerbaycan'da yaşamış olan büyük halk önderi. 4) Büyük ve gösterişli ev - Edilgen, eylemsiz. 5) Orağın yarısı - Tersi bir filmin ilk gösterilişi - Tersi bir organımız. 6) Bir Avrupa ülkesi - Alın teri. 7) Tel Akıllı (eski dil). 8) Değin, kadar - Ulu büyük yapılı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Millattan önce yaşamış olan bir Yunan filazofu. 2) Eşya koyulan büyük yer, ambar - İspanyol narası. 3) Ekonomi ile ilgili ya da az masraflı. 4) Tarafsız (eski dil) 5) Bir hayvan. 6) Tersi küçük körfez - Kuru soğuk. 7) Bir siyasi partinin simgesi - Motorlu kara taşıtlarına takılan numara levhası. 8) Uyruk - İz, işaret. 9) Bir balıkçı deyimi. 10) Bağlı, bağımlı. 11) Üzülerek. 12) Tersi kılıç kılıfı - (-) işaretinin okunuşu, negatif.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	L	A	T	İ	N	G	R	İ	B	İ	■	H
2	O	S	A	K	A	■	D	Ö	Ğ	Ü	T	M E
3	S	A	K	A	T	A	T	■	F	İ	İ	L
4	T	■	İ	L	■	L	A	K	E	R	D	A
5	R	■	M	İ	N	A	R	E	■	A	Y	■
6	O	R	A	P	A	K	■	B	A	Z	E	N
7	H	A	D	■	C	A	H	İ	L	■	C	A
8	O	L	A	K	İ	■	E	R	İ	Y	İ	K

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Oku da gel!..

Demek ki neymiş?

2 Şubat 1979 tarihli, "Ve MHP" başlıklı fıkramızda yazdıklarımız doğru değilmiş...

Hatta MHP'ye yönelik görüşlerimiz yalanmış...

Gazete sütunlarının davetsiz misafiri MHP yöneticisi Yaşar Okuyan, dün bu sütunu zoraki işgal eden bir tekzip yollamış...

Yolladığı tekzip birazdan belgelerle yalanlanacak...

Ve Yaşar Okuyan, yolladığına yollayacağına pişman olacak...

Şimdi sıkı durun.

Altalta sıraladığımız şu küpürleri dikkatle okuyun

Küpürlerden ilki, "Ve MHP" başlıklı yazımızın bir bölümünü ihtiva eden küpür.. Tarih: 2 Şubat 1979...

Diğerleri, MHP'nin resmi yayın organı Hergün gazetesinin konuyla ilgili haberinin küpürleri.. Tarih: 24 Ocak 1979...

Buyrun:

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Ve MHP...

MİT açıkladı ve MHP'nin durumu aydınlandı!...

Açıklama aynen şöyle: (24 Ocak 1979) "Son günlerde teşkilatımıza nereden kaynaklandığı malum olan (Gizlilik Taktik) başlıklı bir broşür gizliden-gizliye dağıtıl...maya çalışılmaktadır. Sözü edilen broşürde Necdet Sevinç ve Ülkücüye Notlar kitabından paragraflar yazılmıştır. Necdet Sevinç'in Milliyetçi Hareket ve onun Ülkücü Gençliği ile uzaktan-yakından hiçbir ilgisi yoktur."

Evet. Aynen böyle diyor MHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Mustafa MİT!...

Demek şimdi böyle oldu?

Daha düne kadar Necdet Sevinç ve Ülkücüye Notlar için "O bizim ilahımızdır, o kitap bizim el kitabımızdır" diyenler bugün ona ve kitabına "O bizim yüzkaranızdır!" diyorlar.

Vah Necdet vah! Başına bu da mı gelecekti Antepli?

Sen kalk taa Gaziantepler'den İstanbul'a gel, üstelik "davan" için sırtından kurşunları, ardından da böylesine suçlan...

Hergün

ANKARA (ÖZEL)
Milliyetçi Hareket Partisi Gençlik Kolları Genel Başkanı Mustafa Mit teşkilâtlara bir tamim göndererek son günlerde uygulanmak istenen komplolara karşı uyanık olunmasini istemiştir.

MHP GENÇLİK KOLLARI BAŞKANI MİT «ÜLKÜCÜYE NOTLAR KİTABI VE YAZARI İLE CAMİAMIZIN İLGİSİ YOKTUR» DEDİ.

MİT, SON GÜNLERDE MHP TEŞKİLÂTINA «GİZLİLİK TAKTİK» İSİMLİ BİR BROŞÜRÜN GİZLİCE DAĞITILDIĞINI BELİRTTİ.

tarihimizden alırız. Yine aynı başlıklı broşürde Necdet Sevinç ve Ülkücüye Notlar kitabından paragraflar yazılmıştır. Necdet Sevinç'in Milliyetçi Hareket ve onun ülkücü gençliği ile uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktur. Ülkücüye Notlar adlı kitabı tarafımız-

Son günlerde teşkilâtımıza nerden kaynaklandığı malûm olan (Gizlilik Taktik) başlıklı bir broşür gizliden gizliye dağıtılmaya çalışılmaktadır. Sözü edilen broşürde kutsal hareketimiz faşizm ile bir cizgide göstermek gayretini taşımaktadır. Hitler ve Muş

* * *

Görüyorsunuz.. Hergün gazetesi bizi doğruluyor.. Yaşar Okuyan'ı ise resmen yalanlıyor...

Soruyoruz şimdi.. Yalancı kim?

MHP'nin resmi yayın organı Hergün gazetesi mi? MHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Mustafa MİT mi? Yoksa MHP Genel Sekreter Yardımcısı Yaşar Okuyan'ın kendisi mi? Hangisi?

Bizi aralarındaki anlaşmazlığa hiç karıştırmasınlar...

Hangisinin yalancı olduğunu da eh artık kendi aralarında kararlaştırsınlar...

Tamam mı?

Bu bir..

Şu da iki..

Ne diyor Aydınlık sütunlarının hevesli tekzipçisi:

"MHP'nin çatlamasını beklemeye değil genç yazarın onun çocuğunun ömrü bile kafi gelmeyecektir..."

Gülelim bari!

Daha doğmamış çocuklara ömür biçmekle, MHP'nin çatlaması engellenebilir mi?

Son kurultaylarında birbirleriyle kıyasıya çekişen, birbirlerinin isimlerini listelerden silen ve sayıları beşi geçen bu partideki hiziplerin varlığı gözlerden gizlenebilir mi?

Kaldı ki rakip hiziplerce listeler de en fazla silinen isimlerden biri, bizzat Yaşar Okuyan'ın kendisi değil mi?

Gazoz kapağından çıkmış tekzipleriyle Yaşar Okuyan, MHP'nin Diyarbakır karpuzu gibi çatlamasını önleyebilir mi?

Önleyebilseydi eğer; MHP'nin son kurultayında hiziplerarası çekişmeler, tartışmalar taraflı-tarafsız gazetelerin sütunlarına geçer miydi?

Okuyan, okusun da gelsin...

Bundan sonra da; tekzip yollayacak, dişine göre sütun seçsin.. Oldu mu?

AYDINLIK YAYINLARI
LENİN DEVLET VE DEVRİM
Marksizmin devlet öğretisini ortaya koyan bu temel eserin tam ve doğru çevirisi
Türkçesi: Halim Spatar • Celal Üster
Genel Dağıtım TÜR-DA Hamam Sok. 4 Cağaloğlu-İstanbul

MOSKOVA YANLISI TALABANİ'NİN SINIRDAKİ FAALİYETLERİ YÜZÜNDEN

İran-Irak ilişkileri gerginleşiyor

TAHRAN

Celal Talabani'nin İran-Irak sınırındaki faaliyetleri yüzünden iki ülke arasındaki ilişkilerin gerginleştiği bildiriliyor. Irak hükümeti, İran'ın Irak'a karşı "düşmanca" bir politika izlediğini öne sürerken, İran'da Irak'ı, içişlerine karışmakla suçluyor.

Hatırlanacağı üzere Moskova yanlısı Celal Talabani, geçtiğimiz günlerde İran'ın Sardast tarafından Irak mevzilerine saldırıda bulunmuş, bunun üzerine Irak Hava Kuvvetlerine bağlı savaş uçakları Talabani'ye karşı koyarken bazı İran sınır köylerini bombalamıştı. Bu olay üzerine İran'da Irak'a karşı gösteriler yapılmış, iki ülke arasındaki ilişkiler de gerginleşmeye başlamıştı.

KARŞILIKLI İDDİALAR

Irak Baas Partisinin resmi organı "El Tavra" gazetesi İran'ın ateşle oynadığını ileri sürerek, İran'ın, Şah zamanında Irak'ı sindirmeye çalıştığını, bugün de devrim liderlerinin aynı şeyi yaptığını iddia etti.

Irak, İran'ın FKÖ bürosu açtırmak, radyodan siyonizme karşı sloganlar bağırmakla jandarmalık rolünü değiştirmediğini iddia etti. Irak İran'ın, üç adanın işgalinden vazgeçmedikçe bölgede tehdit unsuru olarak kalacağını söyledi.

İran da, Arap bölgesi Kuzistan'daki olayların sorumlusu olarak Irak'ı gösteriyor. Ayrıca Irak'ın Talabani'yi takip ederken bazı İran köylerini bombalamasını kınıyor. Aynı amaçla önceki gün, Tahran'daki Irak Büyükelçiliği önünde toplanan binlerce kişi "Kahrolsun Irak Baas Partisi" diye bağırmıştı.

Bu arada dini lider Ayetullah Homeyni'nin Irak'taki yardımcısı ve temsilcisi Ayetullah Bekir Sadr'ın evinde göz hapsinde tutulması İran'da protestolara neden oluyor.

Konuya ilişkin olarak Tahran Radyosu yaptığı yayında Ayetullah Sadr'ın göz hapsinde tutulmasının Şii mezhebin merkezi olan Necef Kentinde protesto gösterileriyle sonuçlandığını duyurdu.

Bu arada İran basınında, yer alan bazı haberlerde Irak hükümetinin Ayetullah Sadr'ın göz hapsine alınması protesto edildi ve Irak hükümeti "faşistlikle" suçlandı.

YAZDİ'NİN HİNDİSTAN'A ÖNERİLERİ

Dışişleri Bakanı Dr. İbrahim Yazdi, Hindistan'ın RCD'ye girmek istiyorsa, Pakistan'la ilişkilerini düzeltmesi gerektiğini söyledi. Yazdi "İttilaat" gazetesine verdiği demeçte, RCD'ye girmek isteyen ülkelerin Hint yarımadasındaki gerginliği gidermeleri gerektiğini belirtti.

İNTİZAM BÜYÜKELÇİ OLDU

Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Amir İntizam İsveç'in Başkenti Stockholm'e büyükelçi olarak atandı.

İntizam, İran İslam Cumhuriyeti'nin İsveç'in yanı sıra, Finlandiya, Danimarka, Norveç ve İzlanda'da da temsil edecek.

ŞARAPLAR DÖKÜLÜYOR

Çok sayıda "Devrim Muhafızı" geçtiğimiz salı günü Tahran'daki İntercontinental Otelinin mahzenindeki şarap, bira ve viskileri imha etti.

●

Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi: "Hindistan RCD'ye girmek istiyorsa, Pakistan'la ilişkilerini düzeltmelidir"

●

SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN TAHRAN BÜYÜKELÇİSİ VİNOGRADOV İLE GÖRÜŞEN

HOMEYNİ: "İçişlerimize karışmayın, ülkemize silah sokmayın"

✪ "Taraki böyle giderse sonu Şah'a benzeyecek" ✪

"Rusya'nın Afganistan'ın içişlerine karışmasını istemiyoruz" ✪

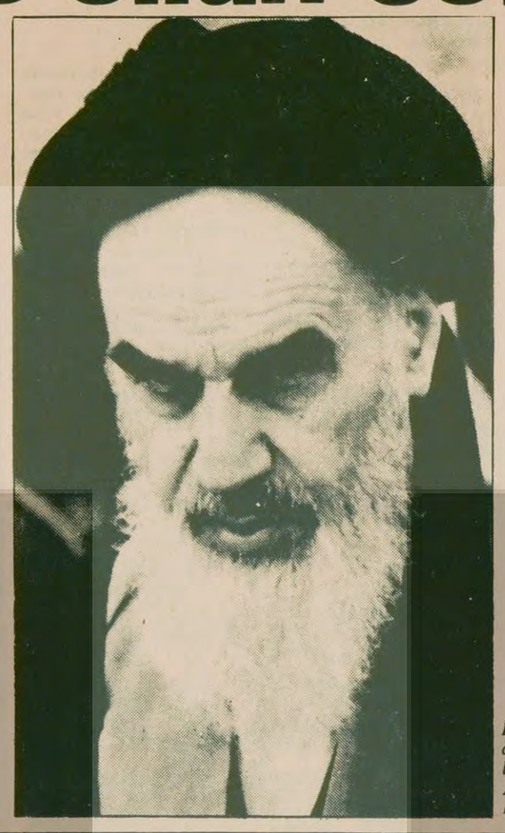

İran devriminin lideri Ayetullah Homeyni

● "İran, Sovyetler Birliği'ne derin bir güvensizlik duyuyor"

● "Sovyetler Birliği'nin politikası anlaşmazlığa yol açıyor"

● Rus elçisinin inkarı üzerine Homeyni: "Ülkemize silah sokmadığınızı siz ispat edin"

TAHRAN (AJANSLAR)

İran devriminin lideri Ayetullah Homeyni, Sovyetler Birliği'ni İran'ın içişlerine karışmamaya ve İran'a kaçak silah sokmadığını ispat etmeye çağırdı.

Kum Kentinde Sovyetler Birliğinin Tahran Büyükelçisi Vladimir Vinogradov'u kabul eden Homeyni'nin, Sovyet Büyükelçisi ile uzun ve sert tartışmalar şeklinde süren görüşmesi, "İran Devriminin Sesi" radyosunda da yayınlanarak tüm ülkeye duyurulduğu. Görüşme sırasında Homeyni, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'daki Taraki rejimini desteklemesini de mahkûm etti.

İran'ın Sovyetler Birliğine karşı derin bir güvensizlik duyduğunu belirten Ayetullah Homeyni, bu ülkenin İran'a kaçak silahlar soktuğunu söyledi. Büyükelçinin bu silahlarla ilgili delil istemesi üzerine Homeyni şu cevabı verdi: "Rus yapısı silahların İran'a sokulmadığını siz ispat edin." Sovyet Büyükelçisi ise Homeyni'ye, "Sizi temin ederim ki İran'a Rus yapısı silah sokulmuyor" diye cevap verdi.

Görüşme sırasında Sovyet Büyükelçisi, İran'da Batılı ülkelerle Sovyetler Birliği'nin aynı kategoriye konmasından yakındı ve şöyle dedi: "Gençleriniz 'Sovyetler ellerini üzerimizden çeksin, Sovyetler Birliği de ABD de bizim düşmanımızdır' diye bağırıyorlar". Sovyet Büyükelçisinin bu sözlerine Homeyni şu cevabı verdi: "Bizim gençlerimiz 'ne Doğu ne de Batı' diyorlarsa bu, iki tarafın da iç işlerimize karışmasını istemiyorlar demektir."

Homeyni sözlerini şöyle sürdürdü: Biz dostça ilişkiler kurmak isteyenlerle dostça ilişkiler kurmak isteriz. Umarım ki hükümetiniz karşılıklı saygıyı garanti eder ve içişlerimize karışmayan bir politika izler. Ama sizin öyle bir politikanız var ki, anlaşmazlığa yol açıyor."

"AFGANİSTAN'IN İÇİŞLERİNE KARIŞMAYIN"

Ayetullah Homeyni, Sovyet Büyükelçisi ile yaptığı görüşmede Afganistan konusuna da büyük önem verdi.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ın içişlerine karıştığını belirten Homeyni, bu tutumun İran'ı da etkilediğini söyledi. Homeyni şöyle dedi:

"Rusya'nın Afganistan'a müdahale etmesini istemiyoruz. Afganistan bir İslam ülkesidir ve sorunları İslamiyet yoluyla çözülmelidir. Afganistan'daki çarpışmalarda 50 bin insanın öldürüldüğüne ve din adamlarının tutuklandığına dair haberler alıyoruz. Taraki bu yolda giderse sonu Şah'a benzer."

Sovyet Büyükelçisi Vinogradov'un "Taraki yoksullara yardım ediyor" demesi üzerine Homeyni şu cevabı verdi: "Anlaşılan sizin Afganistan'da olup bitenden haberiniz yok."

Brejnev Afgan halkını tehdit etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Moskova'da bulunan Hindistan Başbakanı Desai onuruna verdiği yemekte bir konuşma yapan Leonid Brejnev, Taraki diktatörlüğüne karşı mücadele veren Afgan halkını tehdit etti.

Moskova radyosunun verdiği habere göre, Brejnev konuşmasında şöyle dedi: "Afgan devrimine karşı sürdürülen kundakçılık eylemlerini kesinlikle kınıyoruz. Sovyetler Birliği, Afgan halkını bu kara gününde yalnız bırakmayacaktır.

Somoza, katliamları yeraltındaki karargahından yönetiyor

MANAGUA (AJANSLAR)

Nikaragua diktatörü Anastasio Somoza'ya karşı dört gündür genel bir saldırı içinde bulunan Sandinista Gerillaları ile Somoza'ya bağlı "Ulusal Muhafız" birlikleri arasındaki çarpışmalar bütün şiddetiyle devam ediyor. Son on gün içindeki çarpışmalarda 1000 "Ulusal Muhafız"ın öldürüldüğü bildirildi.

Leon Matagalpa, Estelli, Cninendega gibi büyük kentleri kontrolları altına alan Sandinista Gerillaları Başkent Managua'yı da kuşatma altında tutmaya devam ediyorlar.

Managua'nın önemli mahallelerinin gerillaların eline geçmesi üzerine hava kuvvetlerine bir emir veren General Somoza, bu mahalleleri bombalatmaya devam ediyor. Yer altındaki bir sığınakta karargah kuran ve halkın kendisini tuttuğunu iddia eden Somoza, başkent halkına karşı tam bir katliam savaşını yönetiyor.

Çok büyük ölçüde yıkılmış durumdaki başkentten kaçabilenler ülkenin güneyine doğru inmeye çalışıyorlar. Başkent Managua'nın tüm haberleşme bağlantıları elektrik ve suyu kesilmiş durumda.

SOMOZA'NIN BİR PİLOTU GERİLLALARA KATILDI

Bu arada Nikaragua Hava Kuvvetlerinde görevli bir pilot kullandığı "Cessna" tipi bir savaş uçağı ile birlikte Sandinista Cephesine katıldı. Managua askeri havaalanını bombaladıktan sonra Kosta Rika'nın Başkenti San Jose havaalanına inen pilot, Kosta Rika polisine teslim oldu. Sandinista saflarına geçen pilota Kosta Rika hükümeti iltica hakkı tanıdı.

YABANCILAR DA KAÇMAYA ÇALIŞIYOR

Öte yandan Başkent Managua'da bulunan yabancı ülke diplomatik temsilcileri aileleriyle birlikte kenti terk etmeye çalışıyorlar. Ancak bunlardan yalnızca 60 Amerikalı uçağa binmeyi ve ülkeyi terk etmeyi başarabildi.

GUATEMALA'NIN AÇIKLAMASI

Guatemala ordu sözcüsü bir açıklama yaparak, Somoza rejimine askeri yardım sağladıkları yolundaki iddiayı reddetti.

Sözcü, ne Nikaragua'nın ne de başka bir ülkenin içişlerine karışmak niyetinde olmadıklarını söyledi.

Guatemala'nın Somoza'ya yardım ettiği iddiası, Sandinista Gerillalarının bir radyo yayınında ortaya atılmıştı.

Hindistan Başbakanı Morarji Desai

HİNDİSTAN BAŞBAKANI DESAİ:

"Çin-Sovyet görüşmeleri yakında başlıyor"

● ***"Kamboçya'daki Heng Samrin yönetimini tanımak niyetinde değiliz"***

● ***Hindistan Başbakanı Desai, Afganistan ya da Pakistan'ın içişlerine karışmak istemediklerini söyledi***

MOSKOVA (AA)

Moskova'ya resmi bir ziyaret yapmakta olan Hindistan Başbakanı Morarji Desai, Çin-Sovyet görüşmelerinin yakında başlayacağını söyledi.

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev ve öteki Sovyet yetkilileri ile yaptığı görüşmelerden sonra bir basın toplantısı düzenleyen Desai, bir ay önce Çin tarafından Sovyetler Birliği'ne ulaştırılan önerilerin geçtiğimiz salı günü Sovyetler tarafından cevaplandırıldığını bildirdi. Bu durumda Çin-Sovyet görüşmelerinin temmuz ya da ağustos ayları içinde başlayabileceğini belirten Başbakan Desai, görüşmelerin nasıl bir sonuç verebileceği konusunda bir tahminde bulunamayacağını söyledi.

Anadolu Ajansının (AA) Fransız Basın Ajansına (AFP) dayanarak verdiği habere göre, bazı siyasal gözlemciler, SALT 2 zirve toplantısı öncesinde böyle bir açıklama yapılmasını, ABD'nin "Çin kozunu" kullanmasına karşılık bir Sovyet taktiği olarak değerlendirdiler. Açıklamanın Hindistan Başbakanı tarafından yapılmış olmasını da anlamlı bir davranış olarak değerlendiren gözlemciler, Çin tarafından Moskova'ya ulaştırılan önerilerin içeriğinin bilinmediğini ancak bu önerilerde "olumlu bir yan" bulunduğunun anlaşıldığını söylediler.

HİNDİSTAN KAMBOÇYA'DAKİ KUKLA REJİMİ TANIMIYOR

Hindistan Başbakanı Desai yaptığı açıklamada Kamboçya sorununa da değindi ve ülkesinin Heng Samrin rejimini tanımak niyetinde olmadığını bildirdi. Desai, şimdiki rejimin Kamboçya'nın her tarafında denetim sağlamayı başarması halinde bu kararlarını değiştirebileceklerini söyledi.

Hindistan Başbakanı Afganistan'daki karışıklıklar konusuna da değindi ve Afganistan ile Pakistan arasında bazı anlaşmazlıklar bulunduğunu söyledi. Desai, ne Pakistan'ın ne de Afganistan'ın içişlerine karışmayı düşünmediklerini belirtti.

Başbakan Desai Rusya gezisinin ikinci bölümünde, Leningrad'a gidecek ve daha sonra Polonya'ya bir ziyarette bulunmak üzere Rusya'dan ayrılacak.

NATO TOPLANTISINDAN SONRA
– *Gerçekten de bazı şeyleri değiştirmek gerekecek*

İsviçre'de yayınlanan "24 Heures" gazetesinden alınmıştır.

SALT-2 hazırlıkları sürüyor

WASHİNGTON (AA)

ABD Hükümet Sözcüsü bir açıklama yaparak Brejnev ile Carter arasında 15-18 Haziran tarihleri arasında Viyana'da imzalanacak olan SALT 2 Anlaşma metni ile ilgili hazırlıkların sürmekte olduğunu bildirdi.

Washington ve Cenevre'de uzmanlar tarafından sürdürülmekte olan çalışmaların birçok güçlüğe rağmen imza törenine kadar tamamlanacağını bildiren hükümet sözcüsü, ABD Dışişleri Bakanı Vance ile Sovyet Büyükelçisi Dobrinin'in geçtiğimiz hafta içinde dört kez biraraya geldiklerini söyledi.

Çin'de taş devrinden kalan 5 bin yıllık iki kasaba bulundu

PEKİN

Çin'de, biri 4, diğeri 5 bin yıllık olan taş devrine ait iki kasaba bulundu. Haberi duyuran Yeni Çin Ajansı 20 bin metrekarelik alandaki kasabalarda pişmiş killer, çanaklar, bambu ve balçıktan yapılmış duvarlar bulunduğunu belirtti.

ABD SENATOSU RODEZYA'YA UYGULANAN YAPTIRIMLARI KALDIRAN BİR KARAR ALDI

WASHİNGTON (AA)

ABD Senatosu Genel Kurulu, Rodezya'ya karşı uygulanan ekonomik yaptırımların sürdürülmesi konusunda Başkan Carter tarafından alınan kararı reddetti. Karar 41'e karşı 52 oyla alındı.

Ancak Başkan Carter'ın Senato'nun bu kararını veto etmesinin kesin olduğu bildiriliyor. Senato'nun, bu vetoyu geçersiz hale getirmesi için, üçte iki çoğunlukla yeni bir karar alması gerekiyor. Rodezya'ya ekonomik ambargonun kaldırılmasını savunan senatörlerin bu oranda bir çoğunluğu sağlamaları olanaksız görülüyor.

VANCE'IN KONUŞMASI

ABD Kongresinde bir konuşma yapan Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Rodezya'ya karşı uygulanan ekonomik yaptırımların zamansız bir şekilde kaldırılmasının, ABD'nin itibarını sarsacağını söyledi.

Afganistan-Pakistan sınırında çarpışmalar sürüyor

İSLAMABAD

Pakistan-Afganistan sınırında, Afganistan ile Pakistan arasında çarpışmaların devam ettiği bildiriliyor. Çarpışmalar özellikle, Paktia, Mangarhar ve Kunar eyaletlerinde cereyan etmektedir.

Hatırlanacağı üzere Afganistan'da Taraki rejimine karşı silahlı mücadele yürüten Müslüman gerillalar, zaman zaman Pakistan'a sığınmakta, buradan yeniden Afganistan'a geçerek mücadeleye devam etmektedir.

Katar Petrol Bakanı, Arapların petrolü silah olarak kullanabileceklerini belirtti

RİYAD (THA)

Katar Petrol Bakanı Abdülaziz Bin Halife El Tani, "Arap petrolü, Arap haklarını geri alınmasında silah olarak kullanabilir" dedi.

Riyad'da yayınlanan "El Cezire" gazetesinde bir demeç veren Tani sözlerini şöyle sürdürdü.

"Arap petrolünün üretimini kısmak ya da fiyatını artırmakla Arap davası kazanılabilir. Ama herşeyden önce Araplararası anlaşmazlıkların çözülmesi gerekir.

halkların dünyası

Avrupa Parlamentosunun önemi

Eskiden, Avrupa'nın birliğinin bir ifadesi olan Avrupa Parlamentosuna gidecek milletvekilleri, üye ülkelerce atanırdı. Her ülkenin parlamentosunda, çeşitli siyasi partiler, seçtikleri temsilcileri Avrupa Parlamentosuna gönderirlerdi. Ancak bu kez öyle olmadı. Geçtiğimiz 7-10 haziran tarihleri arasında, AET'yi oluşturan dokuz Avrupa ülkesindeki seçmenler, sandık başlarına giderek Avrupa Parlamentosu milletvekillerini doğrudan kendileri seçtiler. Bu aynı zamanda, bir parlamento için yapılan ilk uluslararası seçim niteliği de taşıyordu.

Gerçi seçimlere katılma oranı düşük oldu. Bunun nedeni, seçmenlere Avrupa Parlamentosunun neler getireceğinin yeteri kadar kavratılmaması olabilir. Ayrıca, üye ülkelerin bazılarında, seçmenlerin sandık başına daha yeni gitmiş olmaları seçimlerin sönük geçmesinde rol oynayabilir. Aslında seçmenler pek de haksız sayılmazlar. Çünkü üye ülkelerde çeşitli siyasi güçler, Avrupa'nın birliğinden farklı şeyler anlıyorlar. Örneğin başını Fransız "Komünist" Partisinin çektiği revizyonistler, Sovyetler Birliği'ne karşı teslimiyetçiliği yaymakta, Federal Almanya konusunda yaptıkları gibi bazı ülkeleri baş düşman almaktadırlar... Örnekler çoğaltılabilir.

Seçim kampanyası sırasında siyaset adamlarının çeşitli görüşler ileri sürmelerine rağmen, böyle bir parlamentonun ne gibi bir kurum olacağı da açıklık kazanmamıştır. 1957'de imzalanan Roma Anlaşmasına göre Avrupa Parlamentosunun yetkileri, bir danışma meclisinin ötesine geçemiyor. Bu yetkiyi değiştirmenin tek yolu, dokuz ülkenin bakanlar kurulunun oy birliği ile karar almasıdır.

Kuşkusuz böyle bir karar, Avrupa'nın birliği yolunda önemli bir siyasi karar olurdu. Avrupa ülkeleri şimdiye kadar ekonomik ve mali alanda birlikler oluşturdular. 1957 Roma Anlaşmasıyla gerçekleştirilen Avrupa Ortak Pazarı, bu çerçevede güdülen ortak tarım siyaseti, Avrupa Komisyonu, Avrupa Para Fonu, Ortak Para Sistemi bu birliklere örnek gösterilebilir. Ama Avrupa'nın Federal ya da başka bir yolla birleşeceği, ortak bir savunma gücünün yaratılacağı günlerin imkansız olmadığı düşünülecek olursa, pek rağbet görmeyen bu günkü seçimlerin anlamı daha da açıklık kazanır.

Şimdi sorun, Avrupa'ya dışarıdan gelen tehditlere karşı bir birlik oluşturmaktır. Bu ihtiyaç iki süper devletin Avrupa'daki hegemonyacılığının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. ABD Avrupa'nın kendi dolar imparatorluğuna tabi olmasını istemektedir. Rusya ise, SALT-2'nin kapsamı dışında kalan orta menzili SS-20 füzeleri, hem asker sayısında hem de konvansiyonel silahlarda bire karşı üç üstünlüğü ile bu kıtayı yutmaya hazırlanmaktıdır.

Avrupa'nın bağımsızlığının korunmasını isteyen güçler iki süper devletten, özellikle de Rusya'dan kaynaklanan bu baskı ve tehditleri görüyorlar. Bu baskı ve tehditlerin, Avrupa birliğinin sağlamlaştığı, daha çok ülkeyi kapsadığı taktirde altedilebileceğini de biliyorlar. Şimdi yapılacak iş Avrupa Parlamentosu seçimleriyle siyasi birlik yolunda atılan adımları güçlendirmektir.

Sovyetler Birliği, Avrupa Parlamentosu seçimlerini eleştirdi

FRANKFURT (ÖZEL)

10 Temmuzda yapılan Avrupa Parlamentosunun ardından Moskova, bu seçim sonuçlarına ilişkin görüşlerini önceki gün Pravda ve TASS aracılığıyla açıkladı. Sovyetler Birliği resmi haber ajansı TASS, Avrupa Parlamentosundaki sandalye dağılımına ilişkin yorumunda, Avrupa Parlamentosunda sandalye dağılımındaki çoğunluğu "gerici güçlerin" ele geçirdiğini öne sürdü.

Diğer taraftan Sovyetler Birliği "Komünist" Partisi yayın organı "Pravda" ise seçim sonuçlarını şöyle değerlendirdi:

"Hemen hemen seçmenlerin yarısı büyük tekellerin bir buluşu olan AET'ye ve bunların kuruluşlarına karşı siyasi güvensizliğini dile getirdiler."

Avrupa'da ilk kez yapılan doğrudan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde muhafazakarlar oy kazanırken, merkez partiler oy kaybına uğradılar.

198 üyeli atama yoluyla işbaşına gelen parlamento ile doğrudan seçilen parlamento arasındaki fark şöyledir: (Parantez içinde eski parlamentonun durumu gösterilmiştir)

–Sosyalistler: 111 (66)
–Hıristiyan Demokratlar: 107 (53)
–Muhafazakarlar: 63 (18)
"Komünistler": 14 (18)
–Liberaller: 40 (23)
Bağımsızlar: 22 (3)

Mısır ile İsrail arasında özerklik konusunda anlaşmazlık çıktı

KAHİRE

Mısır ile İsrail arasında, İskenderiye'de yapılan "İşgal altındaki Gazze ve Batı Şeria'ya özerklik verilmesi" konusundaki görüşmelerde izlenecek usul konusunda bir anlaşmaya varılamadı.

12 Haziran günü yayınlanan ortak bildiride, taraflar, bu anlaşmazlığı çözüme kavuşturacak bir uzmanlar komisyonu kurduklarını açıkladılar.

Görüşmelerin gelecek oturumu 25 Haziranda İsrail'de yapılacaktır.

KANADA KINANIYOR

Bahreyn Kanada'nın İsrail'deki büyükelçiliğini Tel Aviv'den Kudüs'e almasını kınadı. Bahreyn bu tutumun iki ülke arasındaki ilişkileri zedeleyeceğini belirtti.

Öte yandan Suriye Halk Konseyi de (Meclis) Kanada'nın sözkonusu kararını kınadı. Konsey, Kanada parlamentosuna, Suriye'nin bu kararı kınadığını belirten bir telgraf çekmeye karar verdi.

IRAK GÜNEY YEMEN'DEN ELÇİSİNİ ÇEKTİ

Irak ve Güney Yemen arasındaki ilişkiler bozulmaya devam ederken, Bağdat, Güney Yemen'deki büyükelçisini çekmeye karar verdi.

Güney Yemen polisi Başkent Aden'deki elçiliği basmış, elçilik görevlisi beş kişiyi gözaltına almıştı. Bundan sonra iki ülke arasındaki ilişkiler gerginleşmeye başlamıştı.

İngiltere'de bütçenin açıklanmasıyla beraber yeni zamlar da yapıldı

LONDRA (THA)

İngiltere'de Muhafazakar hükümetin Maliye Bakanı Sir Geoffery Howe, dün Avam Kamarasında 86 milyar sterlinlik yeni bütçeyi açıkladı. Bütçenin açıklanmasıyla birlikte sigara, petrol, içki, otomobil ve diğer tüketim mallarına zam yapıldı.

Yetki dönemi yaklaşırken

Maden-İş Demir Döküm'de yine provokasyon denemesi yapıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Silahtar'da kurulu Türk Demir Döküm fabrikasında 12 Haziran günü MAHA Ajansı dağıtmaya çalışan bir grup İGD'linin kışkırtması sonucu kavga çıktı. Kavganın büyümesi Devrimci Maden-İş üyesi işçiler ve temsilciler tarafından önlendi.

Salı günü saat 15 sıralarında bir grup İGD'li fabrika kapısı önünde MAHA Ajansı dağıtmaya ve Devrimci Maden-İş temsilcileri ile aynı sendikaya üye işçilere laf atarak sataşmaya başladılar. Bu kışkırtmalar sonucu çıkan kavga yine Devrimci Maden-İş temsilcileri tarafından önlendi.

Olaydan sonra, Devrimci Maden-İş Silahtar Şube yöneticileri Maden-İş'in provokasyon denemesi ile ilgili olarak fabrika yöneticileri ile görüşmeler yaptılar. Şube yöneticileri ayrıca işçilerle de konuşarak, Maden-İş'in yetki dönemi yaklaşırken, kışkırtmalarını artırabileceğine dikkati çektiler ve işçileri kışkırtmalara karşı uyanıklıklarını daha da artırmaya çağırdılar.

Amaç muhalefeti ezmek mi?

Harb-İş Ankara Şube Başkanının, bazı işçileri onur kuruluna sevketmesi tepkiyle karşılandı

● İşçiler, "ihracçılık Rusya yanlısı sendikaların hastalığıdır. Bu hastalığa bulaşanlar iflah olmazlar" diyorlar

ANKARA(ÖZEL)

Türk-İş'e bağlı Türk Harb-İş Sendikasına üye işçiler, Ankara Şube Başkanı Sait Suvak'ın çeşitli fabrikalardaki önder işçileri ihraç talebiyle Onur Kuruluna sevketmesine karşı çıktılar.

İşçilerin açıklamasına göre, Suvak, sahte solcu bir kaç unsurun zaman zaman sendikada çıkarttıkları kavgaları gerekçe göstererek fabrikalardaki önder işçilerin sendikadan ihracını sağlamaya çalışıyor.

İşçiler, ihraç talebiyle Onur Kuruluna sevkedilen arkadaşlarının "başıbozuk" hareketleri yapanlara karşı olduklarını belirttiler.

Türk Harb-İş Ankara Şubesi Başkan Sait Suvak'ın bu tutumuyla Aster-İş'in ekmeğine yağ sürdüğünü söyleyen işçiler, "Suvak böylece bölücülüğe prim vermektedir." dediler. İşçiler, Şube Başkanının yaklaşan kongre nedeniyle muhalefeti dağıtmaya ve sendikada demokrasiyi yıkmaya çalıştığını belirttiler. İşçiler, "İhraççılık Rusya yanlısı sendikaların hastalığıdır. Bu hastalığa bulaşanlar iflah olmazlar." dediler.

ONUR KURULUNUN TUTUMU

Harb-İş Sendikası Ankara Şubesi Başkanı Sait Suvak'ın ihraç talebiyle Onur Kuruluna sevkettiği işçilere Onur Kurulu birer yazı göndererek, son zamanlarda işçilerin tavırlarının izlendiğini belirtti ve sendikal prensiplere uymayan aşırı hareketlerde bulunduklarını ileri sürdü.

Teksir edilmiş yazıda sendika ve şubede yapılan toplantılardan önce işçilerin aralarında toplandıkları ve amaçlarının toplantıları sabote etme planları hazırlamak olduğu öne sürüldü. Yazıda, işçilerin sendika aleyhinde propaganda yaparak sendikanın hükmi şahsiyetinin rencide edilmesi suçunun işlendiği, fesatkârane hareketlerde bulundukları iddia edildi.

İşçiler toplantıda Tekstil Sendikası yöneticilerini şiddetle eleştirdiler.

TEKSTİL' in İzmir Sümerbank işçileri için düzenlediği toplantıda konuşan bir işçi:

"TEKSTİL işçiyi bölmekten başka birşey yapmamaktadır"

İZMİR(ÖZEL)

Tekstil Sendikası İzmir Şubesinin, Sümerbank işçileri için 10 Haziran günü düzenlediği toplantıda, sendika yöneticileri işçiler tarafından sert bir şekilde eleştirildiler.

2500 işçinin çalıştığı Sümerbank Fabrikasından çok az sayıda işçinin katıldığı toplantıda çeşitli konuşmacılar, sendikanın ciddi çalışmadığını tüzüğünün bile bulunmadığını, kasasında tek kuruşu olmadığını ve yöneticilerinin çalışmadığını söylediler.

Gülay Çukuroğlu adlı bir işçi ise Tekstil'in işçiyi bölmekten başka birşey yapmadığını söyledi. Gülay Çukuroğlu adlı işçi konuşmasında, büyük ümitle Tekstil'e geçen Sümerbank işçisinin, yapılan bu toplantıya katılmaması üzerine düşünmek gerektiğini belirterek, TEKSİF İzmir Şube Başkanı Ferit Kafadar'ı yıkılmaktan Tekstil'in kurtardığını söyledi. Çukuroğlu sözlerine devamla "Tekstil yöneticilerinin aidat toplamaktan başka bir derdi yoktur. Bunun için Ferit Kafadar'ı da devrilmekten kurtardılar. Ferit Kafadar'ı devirmek için kongreye hazırlanan işçiyi apar topar TEKSİF'ten istifa ettirdiler" dedi.

MHP Elazığ yöneticisi Ziya Uslu hakkında demir karaborsacılığından dava açıldı

●*MHP'lilerin memurlara yaptığı baskılar sonucu olay bugüne kadar kamuoyundan saklandı*

MHP Elazığ İl Yöneticisi Ziya Uslu, bir sene önce kaba inşaatı, biten bina için 130 bin ton demire ihtiyacı olduğunu belirtti.

HABER MERKEZİ

MHP Elazığ Yönetim Kurulu üyesi Ziya Uslu hakkında demir karaborsacılığı yapmak ve sahtekarlıktan dava açıldı. Kısa bir süre önce Malatya demir satış mağazasından aldığı demiri İstanbul'a kaçırırken yakalanan Ziya Uslu'nun ihtiyaç olarak göstererek istediği demirin verilmesi de yasaklandı. Bu arada Ziya Uslu'nun ve diğer MHP'lilerin memurlara yaptıkları baskılar sonucu bilgiler bugüne dek basına sızdırılmadı.

BİR SENE ÖNCE BİTEN İNŞAATA 130 TON DEMİR İSTENDİ

MHP Yönetim Kurulu üyesi Müteahhit Ziya Uslu, MC'nin kurulmasıyla beraber Elazığ'da turistik otel inşa etmek için Turizm ve Tanıtma Bakanlığına başvurdu. Bu otelin yapılmasıyla birlikte turistik otellerin sayısı ikiye çıkacaktı. MC döneminde Uslu'nun yapacağı otellere izin verildi ve kendisine gereken bütün mali destek sağlandı.

İzzetpaşa Mahallesi 1. Harput Caddesi 36 numarada bulunan ve Oda no:144, parsel no:77 olan yerdeki inşaata 6 Nisan 1977 tarihinde başlanıldı, 1978 sonbaharında ise binanın kaba inşaatı bitirildi.

Ancak MHP Yönetim Kurulu üyesi Uslu'nun planları bununla bitmedi. Kârına kâr katmak için yeni planlar kurdu. Uslu Belediye ve Bayındırlık Müdürlüklerinde hazırlanan tüm belgeler ile birlikte Valiliğe başvurarak ayrı adresteki inşaat için 130 ton demire ihtiyaç olduğunu belirtti. Bu dönemde ise 66 ton demirin yeterli gelebileceği belirtilen belge, Vali Yardımcısı tarafından imzalandı.

11.950 KİLO DEMİR YAKALANIYOR

Vali Yardımcısı Mehmet Gürsoy ve Bayındırlık Müdürü Aslan Kutan'ın imzalarını taşıyan belge ile Malatya satış mağazasına başvuran Ziya Uslu'ya ilk olarak 11.950 kilo demir verildi. 14 Şubat 1979 tarihinde verilen demir, bir ihbar sonucu İstanbul yolunda yakalandı. Nurettin Ergücü, Mustafa Ergücü, Şemsettin Uslu adlı MHP'lilerin de ortak olduğu demir karaborsacılığı olayına savcı el koydu ve olay mahkemeye intikal ettirildi. MHP'lilerin ihtiyaç olarak gösterdikleri artan demirin de verilmesi yasaklandı.

AMAN BASINA SIZMASIN

Malatya Savcılığınca haklarında dava açılan MHP'lilerin en büyük korkuları bu bilgilerin basına sızdırılması idi. Bunun için konudan haberi olan birçok memuru baskı altına almaya çalıştılar. Yapılan baskı ve tehditler sonucu olay bugüne kadar kamuoyundan gizli kaldı.

KİMLER SORUMLU?

Durumun farkına varılması üzerine Mustafa Ergücü, Nurettin Ergücü, Ziya Uslu ve Şemsettin Uslu adlı MHP'liler hakkında dava açıldı. Ancak 6 Nisan 1977 tarihinde ruhsat belgesi verilen ve kaba inşaatı 1978 tarihinde biten bir inşaatın varlığını bahane ederek tonlarca demir alıp karaborsacılık yapan bu kişiler kimden destek aldılar? Başka suçlular kimlerdir?

Bu işlerle ilgili olarak görüştüğümüz müteahhitler şunları söylediler:"Bir inşaata demir almak için Belediyeye başvurulur, Belediye Fen İşleri Müdürlüğü ve Bayındırlık Müdürlüğü ortak inceleme yaparlar. İhtiyacın akla uygun olup olmadığına bakarlar. İnşaat küçük olmadığına göre burada kimin parmağı olduğu yetkililer tarafından açıklanmalıdır. Vali Yardımcısı Mehmet Gürsoy'un da bu belgeyi hangi araştırmalardan sonra imzaladığı hâlâ karanlıkta kalan başka bir noktadır.

"Bu yolsuzluk şebekesi adaletin önüne çıkarılmalı ve bu işin içinde parmağı olanlar kamuoyuna açıklanmalıdır."

Gima Hakkari mağazası işçileri Bank-Sen'i protesto için temsilci seçimi yapmadılar

● İşçiler, "Yaşasın Rusya diye bağıran sendika ağalarının bizi yönetemeyeceklerini anladık" dediler

HAKKARİ (ÖZEL)

GİMA'nın Hakkari'deki mağazasında çalışan işçiler üyesi oldukları Bank-Sen Sendikasının anti-demokratik tutumlarını protesto etmek için işyeri temsilcisi seçmediler.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Hakkari GİMA Mağazası işçileri temsilci seçmemelerinin sebebi hakkında şunları söylediler:

"9. Bölge Konsey toplantısına katılmak üzere işyerimizden bir kişinin seçilmesi istendi. Biz de konsey için A. Kerim Keskin'i seçtik. Ancak konseyin yapılmasına birkaç gün kala, aidat ödemediğimiz gerekçe gösterilerek, arkadaşımızın konseye katılması engellendi."

İşçiler bu durumu Bölge Başkanlığına bir yazı göndererek protesto ettiklerinde, barış, demokrasi, kardeşlik sözleriyle avutulduklarını belirterek sözlerini şöyle sürdürdüler:

"Miting alanlarında "Yaşasın Rusya" diye bağırıp, Türkiye'yi Rusya'nın bir parçası haline getirmeyi amaçlayan sendika ağalarının bizleri yönetemeyeceklerini anlamış bulunuyoruz."

İşçiler, Doğuda körüklenen bölücülükle ilgili olarak da şöyle dediler:

Bölücülerin son günlerde Türkiye'nin bölünmesi için çok sıkı bir propagandaya giriştikleri, kuşkusuz kimsenin gözünden kaçmamaktadır. Bölücü akımlara karşı çok faal bir çalışma gerektiği inancındayız. Halkın çıkarı bölücü faaliyetlere karşı birlikte mücadeleyi gerektirmektedir."

GAYRIMENKUL SATIŞ İLANI
Kadıköy 1. Sulh Hukuk Hakimliğine İzafetle Satış Memuru Sıfatıyla Kadıköy 3. İcra Memurluğundan

1979/ 2. Satış

Hissedarlar arasında taksimi mümkün olmadığından Mahkemece satılmasına karar verilen Kadıköy Göztepe Mahallesi Çiftehavuzlar (Cemil Topuzlu Cad.) de 103 Pafta, 412 ada, 26 Parsel sayılı 1104 M2 miktarlı Gayrimenkulün İcra ve İflas Kanununun 133 ncü Maddesi mucibince evvelce yapılan ihale üzerine satış bedeli ödenmesinden dolayı bukerre yeniden satılmasına karar verilmiştir. İMAR DURUMU: İstanbul belediyesi imar Müdürlüğünün 15.7.1977 gün ve 6472 sayılı 1/2000 ölçekli imar durumunda söz konusu 26 sayılı Parsele iskan sahasında, ayrık inşaat nizamında bina yüksekliği serbest % 25 bina sahası emsali, 1,8 inşaat sahası emsali, 20 Metre bina derinliği, 5 metre önbahçe mesafesi, 4 er metre yan ve arka bahçe mesafeleri, ifraz yapılamaz, çatı katı yapılamaz, Çiftehavuzlar Caddesi Ana Arter olduğundan oto park yapılamaz ve beher araba yeri için ödenecek otopark ücretinin 80.000.00 Lira olacağı şartlarında imar durumu verilmiştir.

EVSAFI: Söz konusu Gayrimenkul Kadıköy Göztepe Mahallesi Çiftehavuzlar (Cemil Topuzlu Caddesi) üzerinde Mahallen 47 kapitaj nolu 1104 M2 alanlı üçgen şekilli olan parsel üzerinde ön cephede iki katlı yığma kağgir esas bir bina ile arkada iki katlı kağgir müştemilat binası mevcuttur. Öndeki esas bina zemin-de 11,90x14,40:171.00 M2 saha üzerinde oturtulmuştur. Zemin kata altı hazır mozaik merdivenle çıkılmaktadır. Girişte Hol ve Holün sağında iki oda, karşıda balkona açılan holle irtibatlı bir oda, solda bir oda, ve yine solda bir koridora açılan bir sandık odası, arka bahçe ile irtibatlı tezgah altı, üstü dolaplı mutfak, kurnalı lavabolu, klozetli arçelik termosifonlu banyo ve küçük lavabolu mermer hela taşlı alaturka VC mahallinden ibarettir. Bu katta döşemeler odalarda lamba zıvanalı ahşap ve üzeri muşambalıdır. Diğer mahallerde karamozaikle kaplıdır. Bu katta kat kaloriferi mevcut olup halen ikamet etmekte olan Ahmet Süt tarafından yaptırıldığı ilam hükmünde yazılıdır. Esas binanın birinci katına Cadde girişine göre sağdan müstakil olarak girilmektedir. Onyedi Hazır basamaklı merdiven ile 1. kat merdiven sahanlığına, oradan 1. Katın giriş holüne geçilmekte bu holün solunda balkonlu bir oda ve bu odanın solunda iki oda, bağında gömme dolaplı balkonlu bir oda, holün karşısında bir koridor üzerinde bir oda, kurnalı lavabolu termesifonlu banyo, tezgah altı üstü dolaplı mutfak, mahallerinden ibarettir. Ayrıca bir koridordan çatı arası katına çıkılmakta ve bu katta basık bir oda mevcuttur. Bu katta da odaların döşemesi lanba jıvanalı ahşap ile, diğer mahaller karomozaikle kaplıdır. Bu katta da Ömer Süt ikamet etmektedir. Müştemilat parselin cepheye göre sol arka tarafında bulunup önünde iki metre genişliğinde boydan boya açık bir teras bulunmakta ve buradan da müştemilata geçilmektedir. Girişte bir hol, bu holün sağında iki oda, solunda bir oda ve karşısında mutfak ile VC mahalleri bulunmaktadır. Müştemilat zeminde 8,70x6,40 metre ebadında bir saha üzerindedir. Müştemilatın arkasında sonradan yapılmış biriket duvarlı garaj mahalli mevcuttur. Bina ve müştemilatın çatısı marsilya tipi kiremitle örtülüdür. Bahçe içinde binanın sol arka tarafında bir su kuyu su bulunmaktadır. Bahçe içerisinde çeşitli meyve ağaçları ile süs ağaçları mevcuttur. Bahçe Çiftehavuzlar Caddesinden üzeri demirparmaklıklı iata duvarları ile çevrilidir. Gayrimenkul Semt olarak Kadıköy'ün en mutena semtinde. (Çiftehavuzlarda) bulunmakta, Şah Pehlevi Ahrameyr Lisesi yanında, Denize çok yakın bir mesafededir.

GAYRIMENKULÜN KIYMETİ: Bilirkişilerce bütün hususlar gözönüne alınarak gayrimenkulün tamamının (4.440.000) Dört Milyon Dört Yüz Kırk Bin Lira kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI: Evvelce yapılan ihale muamelesi üzerine verilen mehil içinde satış bedeli ödenmeyen meskür gayrimenkul bu kerre 14/6/1979 tarihinden itibaren yedi gün müddetle satışa arz edilmiştir. Bu münasebetle, kat'i satış 22/6/1979 cuma günü saat 14.00 ile 14.30 arasında Kadıköy 3. İcra Dairesinde Peşin parayla satılacaktır. (Yapılacaktır). Satışa iştirak edecek müşterilerin taktir olunan kıymetin % 10'nu nisbetinde teminat iraye etmeleri veya Milli Bir Bankanın Teminat Mektubunu vermeleri ve satış esnasında pey olarak ileri sürülen miktarı talep vukuunda satış memuruna tevdii eylemleri zaruridir. Gayrimenkül tayin edilen zamanda üç defa nida olunduktan sonra paraya çevirme ve paylaştırma masraflarını aşmak şartı ile ençok artırana ihale edilir. Satış bedelinin dışında Dellaliye bedeli ile İhale Damga Pulu bedeli de alıcıya aittir. Daha fazla bilgi için 1979/2. Satış Dosya Numarası ile Memuruyetimize baş vurulması ve dosyasında hazır bulunan satış şartnamesini, ihlivukuf raporunu vesair dosya evrakını tetkik etmeleri ilan olunur. 12.6.1979

Basın: 4473 - 579

Büyük otellerde greve gitmeden önce Oleyis görüşmeleri sürdürüyor

İSTANBUL (AA)

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikasının İstanbul'daki 19 turistik otelde aldığı grev kararının uygulamasına geçmeden önce işverenlerle bir kez daha görüşme yapmak isteğinde olduğu açıklandı.

Konu hakkında bir açıklama yapan Oleyis Sendikası Genel Sekreteri Nusret Aydın, "Turizm Bankasına ait işyerleri dışındakilerde kısa sürede bir anlaşma sağlanması olası görülmüyor. Biz almış olduğumuz grev kararlarını uygulamaya koymadan önce işverenle bir kez daha görüşme yapmak isteğindeyiz" dedi.

Aydın, öte yandan Turizm Bankasına ait işyerlerinde grev ve lokavt kararı alınmış olmasına rağmen, görüşmelerin sürdürüldüğünü, bu işyerlerinde önümüzdeki günlerde toplusözleşmenin imzalanabileceğini söyledi.

SARISAKAL UN FABRİKASI İŞÇİLERİ HAKLARINI ARIYORLAR

● Adana Bölge Çalışma Müdürlüğü, incelemeler sonucu yasal işlem yapılacağını söyledi

ADANA (ÖZEL)

Sarısakal Un Fabrikasında çalışırken bir süre önce düşük tazminatla işten atılan 63 işçinin başvurusu üzerine Adana Bölge Çalışma Müdürü Hilmiye Alkan "Gerekli araştırmanın yapılması için iş müfettişleri görevlendirildi. Araştırmaların sonucuna göre yasal işlemlere geçilecek" dedi.

Bilindiği gibi Sarısakal Un Fabrikası işvereni 63 işçiyi işten çıkarmış ve fabrikayı kapatmıştı.

Bu konuda işçiler, "Ceyhan Belediyesine kiraya vereceğim diye fabrikayı kapattılar. Ama amaç sendikayı ortadan kaldırmak" dediler.

İşçilerin kıdem ve ihbar tazminatlarının düşük hesaplanması üzerine fabrikaya gelen DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Şube Başkanı Murat Ateş ise bu durumun düzeltilmesi için gerekli çabayı göstereceklerini söyleyerek "Tazminatlar ödenirken paraya çevirebilen tüm sosyal hakların da hesaba katılması gerekir" dedi.

İşten atılan 12 işçi Aslanağzı Kızgözü Kaplıcalarını işgal etti

SAMSUN (THA)

Havza'da kurulu bulunan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait Aslan Ağzı-Kız Gözü kaplıcalarında çalışırken sendikal nedenlerden işten atılan 12 işçi, kaplıca tesislerini işgal ettiler.

Edinilen bilgilere göre kaplıcada çalışan işçiler bir süre önce Oleyis sendikasına üye oldular. Ancak işveren, sendikaya üye oldukları gerekçesiyle 12 işçiyi işten çıkarttı. Bunun üzerine işyerini işgal eden işçiler, haklarını alana kadar direneceklerini söylediler.

Bandırma'da bir kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Bandırma'daki BAGFAŞ Gübre Fabrikasında teknik ressam olarak çalışan Ali Yıldırım, Bandırma - Edincik yolu üzerinde kullandığı otonun içinde 5 kişi tarafından üç kurşunla öldürüldü.

İş çıkışlarında şöförlük yapan Ali Yıldırım kullandığı 10 EA 983 plakalı otoya 5 kişi alarak Bandırma'dan Edincik'e hareket etti. Daha sonra Ali Yıldırım otosunun içinde başına üç kurşun sıkılarak öldürülmüş olarak bulundu.

İki komando yakalandı

Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsünde 17 Mayıs 1978 tarihinde meydana gelen ve 1 öğrencinin ölümü, 20 öğrencinin yaralanmasına neden olan olaylar hakkında gıyabi tutuklama kararı verilen komando Şemsettin Şahin yakalandı.

Siyasi şube ekiplerinin kentin çeşitli semtlerinde yaptıkları aramalar sonucu yakalanan Komando Şemsettin Şahin adam öldürmeye tam teşebbüs, toplu izrar ve öğretimi engellemek suçlarından tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Bu arada 27 Aralık 1976 tarihinde yine Eğitim Enstitüsünde öğretim özgürlüğünü engellemek suçundan hakkında 2 yıllık ceza verilen komando Fikret Çıraoğlu' da aramalar sırasında yakalandı.

Patlamalar

İstanbul'da İş Bankasının Bakırköy, Bahçelievler ve Çağlayan şubelerine atılan patlayıcı maddeler hasar meydana getirdi.

İGD'li ve DEV-SOL'cu çeteler muhabirimize saldırarak çantasını ve fotoğraf makinasını alıp kaçtılar

İSTANBUL(ÖZEL)

Gazetemiz Eyüp muhabiri İsmail Büyükbaş dün saat 13.00 sıralarında Eyüp Akarçeşme'de bulunan TEKSİF Eyüp Şubesinden çıkarken Asmalı Kahve denilen yerde üstlenen İGD ve Dev-Solcu denilen bir grup sahte solcunun saldırısına uğradı. Saldırganlar muhabirimizi tekme tokat ve demir çubuklarla dövdükten sonra çantasını, fotoğraf makinasını, flaşını ve diğer malzemelerini alıp kaçtılar. Saldırı olayı, çevre esnaf ve halkta büyük bir nefretle karşılandı. Bazı esnaflar saldırganların peşine düştüler fakat yakalayamadılar.

Gazetemiz çalışanı Akın Er, Halkın Kurtuluşçularının saldırısına uğradı

İSTANBUL(ÖZEL)

Önceki akşam saat 20.30 sularında Kocamustafa Paşa'da bir kahvehanede oturmakta olan gazetemiz muhabirlerinden Akın Er ile DGB üyesi Mehmet Özkara'ya 10-15 kişi kadar Halkın Kurtuluşu taraftarı saldırdı.

Orman Fakültesinde okuyan Sabahattin isimli kişinin başını çektiği saldırganlar kahvehaneye girerek iki devrimciyi "Kocamustafa Paşa'ya giremezsiniz" diye tehdit ettiler. Devrimcilerin direnmesi üzerine saldırıya geçtiler. Kahvede bulunan halkın saldırganlara müdahale etmesi üzerine saldırganlar kaçtı. Bayıltılıncaya kadar dövülen Akın Er saldırı sonucunda çeşitli yerlerinden yaralandı ve üç günlük rapor aldı.

İçişleri ve Adalet Bakanlıklarını uyarıyoruz

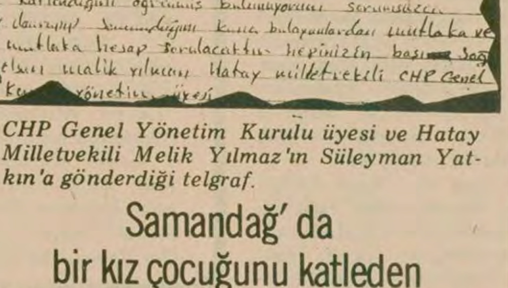

CHP Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Hatay Milletvekili Melik Yılmaz'ın Süleyman Yatkın'a gönderdiği telgraf.

Samandağ'da bir kız çocuğunu katleden İGD'li zorbalar serbestçe dolaşıyorlar

SAMANDAĞ (ÖZEL)

Samandağ'da 22 Nisan günü bir kız çocuğunu öldüren ve iki kişiyi de yaralayan olaylarda başı çeken İGD'liler, haklarında gıyabi tutuklama kararı olduğu halde ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar.

Sanki hiç bir şey olmamış gibi kendilerini rahat hisseden ve bazı devrimcilerin evlerine tehdit mektupları gönderen saldırganlardan Abdullah Miçqooğulları İGD.nin başını çeken ve yönlendiren bir kişidir. Bu kişi 1978'de Havana Festivaline katılmak için Küba'ya gitti. Saldırganlardan Samandağ'da iki yıl İGD Başkanlığı yapan Şahap Dede ise Samandağ Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Ali Bal'ın çok yakın bir akrabasıdır.

İGD'li saldırganlardan Gazi Yatkın ve Kemal Yatkın Kardeşler Ata Miçqooğulları'nın akrabası olmaktadır. Behçet Yatkın ise her gittiği yerde kendisini Beşinci Kolun Güney Bölgesi temsilcisi olarak tanıtıyor.

Samandağ'da İGD'nin başını çeken bu kişiler hakkında, öldürülen kız çocuğunun annesi ile evi saldırıya uğrayan Hüseyin Özen ve yaralanan Gülay Seder'in babası verdikleri birer dilekçeyle şikayetçi oldular. Bunun yanısıra mahalleli beş kişi de olayın görgü tanığı olarak şahitlik yaptılar. Bütün bunlara rağmen saldırgan katiller yakalanmamaktadır.

Daha önce olayla ilgili olarak yakalanan Cengiz Miçqooğulları ve Şefik Fırıncıoğulları İGD'li zorbaların aleti durumunda olan kişilerdir. Samandağ Belediyesini ellerinde bulunduran etkin ailelerden birinin oğlu olan Şefik Fırıncıoğulları sarfedilen olağanüstü çabalar sonucu on gün önce serbest bırakıldı.

Fırıncıoğulları ailesi İGD'yi desteklemektedir. Bunun nedeni Belediye Başkanlığı, CHP İlçe Başkanlığı ve daha birçok meselede İGD'nin ikili oynamasıdır. Örneğin kız çocuğunu öldürdükten sonra CHP de etkin bir yeri olan ve son seçimlerde Hatay İl Yönetim Kuruluna seçilen Ganim Canpolata giderek kendilerinin Fırıncıoğullarından ayrılıp CHP'de çalışmak istediklerini söylediler. Canpolat'ın tutumu ise el altından bu zorbalara yardım etmek oldu. CHP lileri etkisiz duruma getiren İGD'liler bu tür yöntemlerle durumlarını koruyabilmektedirler. CHP Yönetim Kurulunda bulunan bazı kişiler ise İGD'lilere karşı olmalarına rağmen cesur bir tutumla karşı çıkmamaktadırlar.

Öte yandan Samandağ halkı arasında son günlerde dolaşan bir söylenti de İGD'lilerin ölen kız çocuğunun babasına 100 bin lira para vererek bu ailenin susmasını sağlamaya çalışmak istemekte olduklarıdır.

Bilindiği gibi öldürülen on yaşındaki kız çocuğunun babası Süleyman Yatkın, bundan bir süre önce İçişleri Bakanlığına gönderdiği bir açık mektupla "İGD Savaş Alanında" diye bağırarak kızı Suzan Yatkın'ı öldüren ve Gülay Sedef ve Hüseyin Özeni yaralayan İGD'li zorbaların ellerini kollarını sallayarak dolaştıklarını ve bu kişilerin bazı etkili çevrelerce korunduğunu, bu zorbalar yakalanmadığı takdirde birçok ananın daha yüreğini yakacaklarını" belirtmişti.

DEVALÜASYONA TEPKİLER

Demirel:"İktidara gelirsek IMF'nin millet zararına şartlarına uymayacağız"

ANKARA (ÖZEL)
AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, dün TBMM'de düzenlediği basın toplantısında, "hükümet IMF ile anlaşırken hangi şartlara razı olduğunu millet önünde açıklasın,. Bu şartlar milletin zararına ise, açık söylüyorum, biz iktidara gelirsek bu taahhütlere uymayacağız" dedi.

Demirel, hükümetin aldığı son ekonomik kararların düpedüz devalüasyon olduğunu, buna "katlıkur" demenin ise "boşboğazlık" olduğunu söyledi. Yapılan son devalüasyonla köylünün tarım ürünlerinin de değersiz hale getirildiğini, bu devalüasyonu yakında beraberinde yeni zamlar getireceğini belirten Demirel, daha sonra şunları söyledi:

Bu kararlar Ankara'da değil, Londra'da, Washington'da alınmıştır. O' Türk köylüsünü değil, Paris'i, Washington'u memnun etmiştir. Temennim bu gidişle Moskova'yı memnun etmesinler. Benzine, lüks otomobile karşı oldukları için zam yaptıklarını söylüyorlar Otomobil bugün ekonominin bir parçası haline gelmiştir. Buna karşı çıkıp da yeniden ata, eşeğe mi dönmek istiyorlar?"

"Bu zamlar fakir fukarayı etkilemeyecek diyorlar. Yani zamlar fakire gelince atlayacak mı? İşçisi de, memuru da, zengini de, fakiri de aynı fırından ekmek almıyor mu?"

FEYZİOĞLU'NUN AÇIKLAMASI

CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu'da hükümetin aldığı son ekonomik kararlarla ilgili olarak düzenlediği basın toplantısında bundan önce yapılan devalüasyondan sonra gerekli bütün tedbirler vaktinde alınmadığı için bugün eskisinden kat kat ağır yeni bir devalüasyona gidilmek zorunda kalındığını belirterek, "Başbakan tünelden ışık göründü diyor. Ne yazık ki, büyük halk kitleleri için görünen ışık değil, giderek koyulaşan zifiri bir karanlıktır."

Feyzioğlu bu devalüasyondan işçinin, köylünün, esnafın büyük zarar göreceğini de sözlerine ekledi.

Erbakan:"Son zamlar ekonomiyi kurtarmak için ilaç değil zehirdir"

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan "son zamlar ekonomiyi kurtarmak için ilaç değil zehirdir. Para değerinin tekrar yarı yarıya düşürülmesi korkunç bir faciadır" dedi.

Manisa'ya bağlı Salihli ilçesinde yaptığı açık hava toplantısında konuşan Erbakan, Ecevit'in millete son hançerini hızla vurduğunu ifade ettiği konuşmasında daha sonra şunları söyledi:

"Bu hükümetin 17 ayda yaptığı tahribatı belki de uzun yıllar düzeltemeyeceğiz. Ecevit ve yandaşları milleti IMF'ye işgal ordusu komutanı gibi teslim etmişlerdir"

MEM-DER:"Gerçek çözüm grevli, toplusözleşmeli, sendika hakkını almaktır"

ANKARA (ÖZEL)
MEM-DER Genel Başkanı Baki Özilhan emperyalist reçetelerin Türkiye'yi içinde bulunduğu çıkmazdan kurtaramadığını bugün de kurtaramayacağını belirterek, ülke çıkarları konusunda ve hayat pahalılığı yükü altında ezilen memurlar için önerilerde bulundu.

Özilhan, "Emperyalizme bağlılık siyasetini sürdüren hükümetler ülke bağımsızlığı ve menfaati yanı sıra çalışanların sorunlarına da ilgisiz kalıp temel hak ve özgürlüklerini elinden alır, dernek kapatır, kitap toplar veya Başbakan gibi 600 lira verilmesini önerir" dedi.

Özilhan önerilerini şöyle sıraladı:

1— Köklü bir toprak reformu yapılmalı

2— Dış ticaret denetim altına alınmalı, yabancı sermaye millileştirilmeli.

3— Enerji sistemimızı emperyalist denetim altına sokan politika terk edilmeli. Enerji sistemi ulusal kaynaklara dayandırılmalıdır.

Bu önerilerimizin yanı sıra biz MEM-DER olarak acilen bu yükün altında ezilecek memurlara

1— İki bin lira geçim yardımı, bin lira kira yardımı, beş yüz lira ulaşım yardımı verilmelidir.

2— Memur maaşları oynak merdiven sistemine göre tespit edilmeli, gösterge tablosu ve katsayı sistemi terk edilmelidir.

3— Ancak memurlar için gerçek çözüm grevli, toplusözleşmeli sendika hakkını almak olacaktır."

TMMOB:"Hayat pahalılığının artışını halkımız görmezden gelmeyecek"

ANKARA (ÖZEL)
TMMOB Başkanı Teoman Öztürk "Emekçi kitlelere vaadlerde bulunarak iktidara gelenlerin faşist uygulamalara seyirci kalmalarının, yeni baskı önlemlerini uygulamaya koymalarının yanı sıra iktidarda bulundukları süre yüzde 140 oranında devalüasyon yapmalarını hayat pahalılığının artışını yüzde 100'e ulaştırmalarını emekçi halkımız görmezden gelemeyecektir" dedi.

Öztürk, hükümet sözcülerinin 'zamların yayılmayacağı, sanayicilerin bu konuda özveride bulunacağı' gibi beklentilerinin de boş bir hayal olduğunu söyledi.

Aybar:"Yoklar artacaktır, yoksulluk artacaktır"

ANKARA (ÖZEL)
IMF ile imzalanan anlaşmayı "Yeni bir Sevr Anlaşması" olarak niteleyen Sosyalist Devrim Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, bu anlaşmadan sonra yokların ve yoksulluğun artacağını söyledi.

Türkiye'nin, İstiklal Savaşından sonra kurduğumuz bağımsız Türkiye olmaktan büsbütün çıkacağını, ne bugünümüzün, ne yarınımızın kendi elimizde olmadığını da sözlerine ekleyen Aybar, "Çünkü hükümet altı ay, bilemediniz bir yıl sonra gene yabancıya avuç açacaktır ve yabancı bize daha ağır koşullar dayatacaktır. Bu teslimiyet kızağının bir yerde durması, durdurulması olanaksızdır. Yabancı, başkentte gene boy gösterecek, üsler çoğalacak, U-2'ler havalanacaktır. İşte facia buradadır" dedi.

TİKP'nin U-2 uçaklarını ve Rusya'ya teslimiyeti protesto mitingleri başlıyor

- İzmir mitingi 23 Haziran Cumartesi günü yapılacak
- TİKP Kiraz ilçe Örgütü açılış törenini "Bağımsızlık Mitingi" ile yapıyor

HABER MERKEZİ
SALT 2 Anlaşmasının denetlenmesi gerekçesiyle U-2 uçaklarının Türkiye üzerinden uçmasına izin verilmesini protesto için Türkiye İşçi Köylü Partisi haziran ayı içinde birçok ilde mitingler düzenledi. "u-2 Uçaklarını ve Rusya'ya teslimiyeti protesto" adıyla yapılacak mitinglerin bazılarının tarihleri şöyle:

20 Haziran Kiraz, 23 Haziran İzmir, 25 Haziran Gördes, 30 Haziran Manisa ve Trabzon

İZMİR'DEKİ MİTİNG

Türkiye İşçi Köylü Partisi İzmir İl Başkanı Ali Karşılayan dün basına yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Ecevit hükümetinin milli bağımsızlığımızı ve egemenliğimizi ayaklar altına alarak Amerikan U-2 uçaklarının Türkiye üzerinden uçmasına izin vermesini, üstelik bunu Rusya'nın onayıyla yapmasını şiddetle protesto ediyoruz. Partimiz bu konuda ülke çapında bir kampanya açmıştır. Biz İl örgütü olarak en uzak köylere kadar uzanan bir propaganda çalışması başlattık. Hükümetin Rusya ve Amerika karşısındaki teslimiyetçi tutumunu açıklayacak, Ege halkının bağımsızlık mücadelesi geleneğini canlandıracağız."

Türkiye İşçi Köylü Partisi Kiraz İlçe Örgütü adına yapılan açıklamada da tüm yasal işlemlerin yerine getirilmesiyle kuruluşu tamamlanan örgütün açılış töreninin 20 Haziranda yapılacak bağımsızlık mitingiyle yapılacağı bildirildi.

TRABZON'DA

Türkiye İşçi Köylü Partisi Trabzon İl Örgütü 30 Haziranda U-2 Amerikan casus uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır mitingi yapıyor. İl Örgütünün konu ile ilgili olarak basına yaptığı açıklamada özetle şöyle deniyor:

"U-2 uçakları meselesi,Ecevit'in iddia ettiği gibi basit gözetleme meselesi değildir. Milli egemenliğimizin ayaklar altına alınmasıdır. Hükumet U-2'lere Sovyetler onaylarsa izin veririz sözleri ülkemizde Rusya'ya teslimiyetin vardığı boyutları göstermektedir. Ancak unutulan bir şey var. Türkiye halkı milli bağımsızlığını pazarlık masası yapılmasına göz yummaz. Türkiye halkı Kurtuluş Savaşını boşuna vermedi. 6'ıncı Filo limanlarımıza giremiyorsa 10 yıl önce Dolmabahçe'de yedikleri bağımsızlık tokadı yüzündendir. U-2'ler de aynı tepkiyi göreceklerdir. Bütün halkımızı bütün yurtseverleri ülkemizin çıkarlarını savunan herkesi bu casus uçaklarının uçuşuna ve Sovyetler'in tehdidine karşı mücadeleye çağırıyoruz. Partili partisiz bütün yurttaşları mitinge davet ediyoruz."

Bunun yanında Trabzon Maçka ve Rize'nin Pazar İlçelerinde de aynı konuda mitingler düzenleniyor. Ayrıca yörede çeşitli il ilçe ve köylerde aynı konuda kahve toplantıları da yapılıyor.

Akaryakıt yokluğu yüzünden bazı seferler kaldırılınca

Yolcular perişan oldu

İSTANBUL (ÖZEL)

Yaz tarifesi ve mazot yokluğundan Denizcilik Bankası'nın vapur seferleri aksıyor. Seferlerin geçikmeli yapılması ve bazı seferlerin de yakıt yokluğundan kaldırılması sonucu, iskelelerde halk saatlerce beklemek zorunda kalıyor.

Bazı vapur seferlerinin kaldırılması üzerine, balık istifi yolcu alan vapurlar, bu ara tehlikelerle boğuşmaktadır. Bu konuda yetkililer, kaçamak cevap verirken, vatandaş ise, yakınmaktan başka bir şey yapmıyor.

TİKP Konya il ve Ereğli ilçe Başkanları gözaltına alındılar

KONYA (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) İl Başkanı İlhan Kırıt, Konya Ereğlisinde partinin "ABD U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır" afişi asıldığı gerekçesiyle önceki gece gözaltına alındı.

Dün sabah da partinin Konya Ereğlisi İlçe Merkezinde arama yapan polisler İlçe Başkanı Ali Kara'yı da gözaltına aldılar. Polisler parti merkezindeki kitaplara da elkoydular.

Emniyete başvuran parti yetkililerine arama emrinin Cumhuriyet savcısı tarafından verildiği söylendi. Ancak Cumhuriyet Savcısı böyle bir emir vermediğini belirtti.

TİKP Merkez Komitesi üyesi Mustafa Kemal Çamkıran bu konuda İçişleri Bakanlığına başvurdu.

Polis DLB yöneticilerini gözaltına alıyor

ANKARA (ÖZEL
Polis dün sabahtan itibaren Devrimci Liseliler Birliği Yöneticilerini gözaltına almaya başladı. DLB Merkezi de dün sabah polis tarafından arandı.

Önceki gece de U-2 uçaklarına karşı çıkan pullar yapıştırdıkları gerekçesiyle bazı DLB üyeleri gözaltına alınmıştı.

MHP'nin iddialarını cevaplayan

Mataracı: "Memur niteliğini yitirmiş komandoları Bakanlığımızda tutamazdık"

- Mataracı Toros Obasında yakalanan 5 ülkücüyü Bakanlıktaki görevlerinden almıştı

ANKARA (ÖZEL)
Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı MHP'nin kendisi hakkında verdiği ve dün gündeme alınıp alınmaması oylanacak olan gensoruyu geri alması üzerine bir basın toplantısı düzenleyerek MHP'nin çelişkilerini ve usulsüzlüklerini anlattı. Mataracı, MHP'nin gensorusunu geri alırken bunun AP'nin gensorusuyla aynı olduğunun iddia etmesinin doğru olmadığını belirtti.

Daha sonra MHP'nin gensoru önergesinde yer alan iddia ve isnatları cevaplayan Mataracı, Diyarbakır Rakı Fabrikasında 12 milyar liralık yolsuzlukla ilgili olarak yaptığı açıklamada MHP'nin iddialarını çürüterek aslında rakı fabrikasının ihalesinin sözleşmesinin ve son ödeme tarihinin MC hükümetleri döneminde yapıldığını kanıtladı.

Mataracı, MHP'nin suçlamalarından birinin de dürüst ve yetenekli memurların bakanlığındaki görevlerine son vermek olduğuna dikkat çekerek, bu memurlardan büyük bir çoğunluğunun silahlı eyleme katılmış ülkücüler olduğunu, dolayısıyla memurluk niteliğini yitiren kişiler olduğunu söyledi. Mataracı, geçen yıl Sıhhiye'de ortaya çıkarılan Toros Obası'na ilişkin olarak adları geçen Yavuz Öbekçi, Mustafa Dedeoğlu, Mustafa Balcı, Şemsettin Özdemir ve Cahit Coşkuntürk'ün dinamit fitilleri, bombalar ve öldürülecek kimselerin isim listeleriyle yakalandıklarını belirtti ve şöyle dedi:

"Bunların bakanlıkta çalıştığı saptanmıştır. Bunların beşi de Gün Sazak tarafından göreve alınmışlardı. Böyle anarşik olaylara karışanların kamu görevlisi olarak görevlerini sürdürmesi imkansızdır. Elbette bunları görevlerinden alacaktık."

Mataracı, ayrıca Gün Sazak zamanında tamamen militan niteliğinde kişilerin çeşitli görevlere getirildiğini belirterek, kendilerinin 63 kişinin görevine son verdiklerini, 200 kişi hakkında disiplin cezaları uygulandığını belirtti.

Devrimci Halkın Yolu taraftarları TİKP Malatya il yöneticilerine saldırdı

MALATYA (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Malatya İl örgütünün iki yöneticisi kendilerine Devrimci Halkın Yolu adını veren sahte solcuların saldırısına uğradı.

Parti binasının bulunduğu hanın alt katındaki çaycıda oturmakta olan TİKP İl Yöneticilerinden Rıza Güler ve Yusuf Aslantürk'ün yanına gelen Devrimci Halkın Yolu grubundan bazı kişiler "Bu sandalyelerden kalkın bunlar bizim" dediler. TİKP Yöneticileri ise sandalyelerin kahveye ait olduğunu söylediler. Bunun üzerine başlarını Ali Düzova'nın çektiği sahte solcu grup devrimcilere saldırdılar. Ancak kendilerine karşı konulduğunu görünce de panik içinde kaçtılar.

Saldırı sonucunda Rıza Güler başından yaralandı ve 4 gün rapor aldı.

TİKP Malatya İl Örgütü konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, Devrimci Halkın Yolu adlı sahte solcuların bugüne kadar TİKP yöneticilerine yönelttikleri saldırıların beşi geçtiğini belirtti ve han esnafını ve bütün Malatya halkını bu çeteye karşı birleşmeye çağırdı.

DEV-SOL'cular Sanayi Mahallesinde adam soyarak terör estiriyorlar

İSTANBUL(ÖZEL)

Şişli Sanayi Mahallesinde Dev-Sol yanlıları terör estiriyorlar. Başlarını Cemalettin Sivaslı, Hasan Karataş, Sivaslı Erdoğan'ın çektiği Dev-Solcular uzun bir süredir mahalledeki iki okulun çevresinde ve ana caddede nöbet tutuyorlar ve geceleri tanımadıkları insanların üstlerini arayarak paralarına vb. şeylerine el koyuyorlar.

Semt sakinleri bu çetenin geçimini bu yoldan sağladığını belirterek son olarak da Yeşilce mahallesinde Mehmet Ali adlı kahveciyi tehdit ettiklerini söylediler. Daha sonra Yeşilce Mahallesine misafir olarak gelen iki kişinin yolunu keserek üstlerini aradıklarını Sonradan mahkeme haline getirdikleri kahveye götürmek istediler. Ancak misafirlerin direnmesi üzerine kahveye götüremediler. Bu olaylar yüzünden semt sakinleri sahte solculardan çekindiği için evine misafir çağıramaz duruma geldi.

Köprübaşı Nahiyesi Kültür Dayanışma Derneği Kongresi yapıldı

Sürmene'de U-2 uçakları ve Rusya'ya teslimiyet protesto edildi

TRABZON (ÖZEL)
Trabzon Sürmene İlçesinin Köprübaşı Nahiyesinde faaliyet gösteren Kültür Dayanışma Derneği 1.Kongresi 10 Haziran pazar günü yapıldı. Divan başkanlığını nahiyenin bir önceki dönem Belediye Reisliğini yapan Rasim Sancak'ın yaptığı kongrede,Türkiye'nin içinde bulunduğu durum, U-2 casus uçakları ve Rusya'ya teslimiyet konusu tartışıldı. Kongre sonunda U-2 uçaklarını ve Rusya'ya teslimiyeti protesto eden önerge ittifakla kabul edildi. Ve hükümet nezdinde bu tutumun protesto edilmesi kararlaştırıldı.

Yapılan seçim sonucunda yönetim kurulu üyeliklerine Kenan Sancak, (Başkan), Salih Sancak, Ali Yılmaz, Ahmet Kars ve Ali Öztürk getirildiler. Denetim kurulu üyeliklerine Ahmet Sancak, Mustafa Aydın seçildiler.

TİKP Trabzon Merkez İlçe Örgütü kuruldu

TRABZON (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi Trabzon Merkez İlçe Örgütü kuruluş çalışmalarını tamamladı. Kurucular Valiliğe başvurarak ilçenin kurulduğunu resmen açıkladılar. Merkez İlçe Örgütü kurucu üyeleri şunlar:

Ahmet Karakelle (Başkan) işçi, Ömer Faruk Çalışır (serbest), Nazım Yılmaz (işçi), Selma Köktopal (işçi), Gürol Gürkay (öğrenci)

Türkiye'ye sığınan Şah rejiminin İçişleri Bakanı

Zahidi gizlice ABD'ye gönderildi

ANKARA (THA)
Yirmi gün önce Ağrı sınır kapısından Türkiye'ye sığınan ve hakkında idam kararı olan, Şah döneminin İçişleri Bakanlarından Zahidi, Ankara'ya getirildikten sonra kendi isteği üzerine ABD'ye gönderildi.

Zahidi'nin Ankara'ya getirilmesi ve ABD'ye gönderilmesi işlemi gizlilik içinde yürütüldü.

TÖB-DER:"Genel Sekreterimiz yayınlanmamış TÖB-DER gazetesinden dolayı gözaltına alındı"

ANKARA (ÖZEL)
TÖB - DER Genel Başkan Yardımcısı Ali Rıza Aydın düzenlediği basın toplantısında, Dernek Genel Sekreteri Kemal Uzun'un yasal dayanağı olmayan bir iddia ile 12 Haziran günü gözaltına alındığını söyledi.

Sıkıyönetim yetkililerinin gözaltına alma gerekçesi olarak TÖB-DER gazetesinin yasaklanmasını gösterdiklerini söyleyen Aydın, gazetenin baskıya verilmeden yasaklandığını, kararın kimseye tebliğ edilmediğini, fakat dergi basıldıktan sonra matbaa çıkışında gazetelere el konulduğunu belirtti.

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

"İdam yok, hükümet düşecek, mahkemeye bizimle"

(K. Maraş Davasından Notlar)

İddianame sanıklara tebliğ edilip 330 kişinin idamının istendiği görülünce, MHP saflarında telaş başlamıştı.

"Ölüm cezası" sözü, ürpertici bir sözdü ve katliamın sorumlularını da ürpertiyordu.

Katliamın tespit edilebilen sanıkları ve yakınları arasında idam korkusuyla bir panik başlarsa, bu çözülmeyle sonuçlanır herkes herşeyin doğrusunu mahkemede anlatırdı. Böyle olunca da olayların önceden planlandığı örgütlü bir tertip olduğu soruşturmaya gerek duymadan ortaya çıkardı.

MHP saflarındaki telaşın sebebi buydu.

Buna karşı birşeyler yapmalı, sanıkların çözülmesini önleyecek psikolojik yöntemler bulunmalıydı.

Bilinç seviyesine, eğitim seviyesine göre psikolojik bir "sanıkları birbirine yapıştırma", "Konuşmamayı sağlama" yöntemine girişildi.

En geri seviyedeki, okuma yazma bilmeyen ve her duyduğuna inanan sanıklara şu propaganda yöneltildi:

"İdam yok, kanundan çıkarıldı, merak etmeyin, kimse asılmayacak!"

Ama sanıklar arasında buna inanmayacak kadar gazete okuyan, radyo dinleyip televizyon izleyenler vardı.

Bunlara karşı da başka bir propagandaya girişildi:

"Merak etmeyin bu hükümet çok yakında düşecek. İktidara biz geleceğiz. O zaman hepiniz çıkacaksınız. Bu sandalyelere komünistleri, CHP'likleri oturtacağız!"

Bu propaganda daha yukarlardan, mahkemeyi etkileyebilecek çevrelere de yöneltiliyordu.

Ve bu yoğun yalan propagandaya bir de mahkeme ile ilgili çıkartılan söylentiler ekleniyordu:

"Korkmayın, mahkeme de bizimle. Kimseye fazla bir ceza vermeyecekler, çoğunuz serbest kalacaksınız!"

Sanıkları ve yakınlarını tamamen yalana dayanarak susturma, mahkemede itirafta bulunduramama taktiği ile birlikte, tanıklar üzerinde de yoğun bir terör kampanyası yürütülüyor, mahkemeye gidip tanıklık yapmaları halinde başlarına katliamdakinden daha beter işler geleceği şeklinde tehditler yöneltiliyordu.

Bu propaganda bugüne kadar sanıkların mahkeme sorgularında bir miktar başarı sağladı denebilir. Bugüne kadar sorgusu yapılan 127 sanıktan birkaçı hariç hepsi, emniyet ve savcılık ifadelerini reddettiler, "işkence gördük" dediler.

Ortaya öyle bir manzara çıktı ki, sanıklar iyi saatte olsunlar gelmiş, Maraş'ta yüzlerce canı alıp gitmiş. Kimse evinden dışarı çıkmamış, ya da doğal bir afet olmuş, bu kadar insan ölmüş.

Ancak, sanıklara daha önceki ifadeleriyle ilgili bir-iki soru sorulduğunda yalanlar ortaya çıkıveriyor. MHP'nin tutkalı,suçları gizleyemez oluyor.

Bu yalan propagandanın etkisi daha ne kadar sürer?

Salı günkü duruşmada sorgusu yapılan sanıklardan yalnız birinin tahliye edilmesinden sonra, tahliye umuduyla tutulmaya çalışılan sanıkların fotoğraftaki gibi kara kara düşünmeye başladıklarına bakılırsa, çok uzun sürmez. Daha da önemlisi, cinayet örgütünün suç işlettiği insanların çözülmesini önlemek için, böyle aşağılık yöntemlere başvurması.

Sıkıyönetim ÜGD merkezinin Konya'ya taşınmasına izin vermedi

ANKARA (ÖZEL)
Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı MHP'nin çeşitli şiddet eylemlerini yürüten Ülkücü Gençlik Derneğinin (ÜGD) merkezinin Konya'ya taşınması talebini reddetti.

ÜGD, faaliyetlerinde daha serbest olabilmek için merkezinin sıkıyönetim bölgeleri dışında bir yere taşımak üzere girişimde bulunmuş, bu arada merkezini Ağah Oktay Güner'in seçim bölgesi olan Konya'ya nakletmeyi düşünmüştü.

ÜGD, bu amaçla bir yazıyla Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına başvurmuştu.

Sıkıyönetim Komutanlığının bu hafta başında ÜGD'nin bu talebini reddettiği ve durumun yazılı olarak ÜGD Genel Merkezine bildirildiği öğrenildi.

dergiler ● görüşler ● YAYINLAR ● olaylar

YÜRÜYÜŞ

"Sovyetler izin verirse U-2 uçar"

"Yürüyüş" ABD'nin U-2'lerden sonuç alabilmesinin "bölgede barışını her şeyin üstünde tutacak güç" olarak nitelediği Sovyetler Birliği'nin tutumuna bağlı olduğunu yazıyor.

Derginin 217. sayısında yayınlanan yazıda bu konuda şöyle deniyor:

"Pentagon çevrelerine göre, AWACS projesi U-2 uçaklarının gürültülü tartışmasında gözden kaçabilecek ve bu projenin kamuoyu tarafından kabul edilmesi daha kolaylaşacaktır. Ne var ki hem U-2 hem de AWACS projesinin sonuç alabilmesi Sovyetler Birliği'nin, bölgeni n ilerici halklarının ve Türkiye'nin tutumuna bağlıdır. Bölge barışını her şeyin üstünde tutacak olan güçlere rağmen bu projelerin Pentagon hesaplarına uygun olarak gerçekleşmesi kolay olmayacaktır. Ecevit hükümetinin ABD ile ilişkilerine bu açıdan yaklaşması ve değerlendirmelerini bu yaklaşımla yapması zorunludur."

TÜRKİYE'DEKİ REVİZYONİSTLERİN GAZETE, DERGİ ÇIKARMASINA GEREK KALMADI

Sovyet sosyal- emperyalistleri, ideolojik ve kültürel alanda her türlü sızma yöntemlerine başvuruyor. Moskova revizyonistlerinin çıkardığı kitaplar yayınlamakla tanınan Temel Yayınları, şimdi de Sovyetler Birliği'nde çıkan gazete ve magazinlerin perakende ve toptan satışlarını yapmaya başlıyor. Temel Yayınlarının, "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisinin 3 (18). sayısının arka kapağında yayınlanan bu konudaki ilanının fotokopisi görülüyor.

birlik — Büyük Türkiye için birlik — sayı 2/yıl 1 — DEMOKRASİDE ÇARELER TÜKENMİŞ — 27 mart nisan 1979

CHP önce bünyesini 'Truva Atlarından' temizlemeli

AP'nin çıkardığı "Birlik" dergisinin 2. sayısında AP-CHP koalisyonu konusunda şöyle deniyor:

"Halk Partisi'nin evvela bünyesini 'Truva Atlarından' temizlemesi, ahlak prensipleri ile bağdaşmayan suçlamalardan vazgeçmesi ve Milli iradeyi temsil etmeyen bu iktidardan uzaklaşması gerekir. Anayasaya riayet etmesi, halkı kandırmaktan, Devleti işgal ve parselleme inadından geri dönmesi ve yaptıklarını temizlemesi lazımdır. Bütün bunlar öncelikle milli menfaatlerin şartlarıdır.

"Milli menfaatlerin şartlarını hiçe sayan Halk Partisinin, Milli menfaatlerin partisi olan Adalet Partisiyle koalisyonunu bu şartların dışında düşünmek, geceden sonra gündüzün olmayacağını düşünmek ve iddia etmek gibidir..."

birlik — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Umutları Sovyetler'de

Derginin 15. sayısında bu konuda şöyle deniyor:

TİSİP'in yayın organı 'Birlik' dergisinde, Sovyetler Birliği ile ekonomik ilişkilerin geliştirilerek, "emperyalist tekellerin Türkiye ekonomisi üzerindeki denetimlerinin" kırılabileceğini iddia ediliyor.

"Emperyalist kampın ticari ilişkileri Çin-Türkiye'nin ulusal ekonomisinde bir denge yaratma çabası boşunadır. Bu dengesizlik Türkiye aleyhine gittikçe büyüyecektir.

"Bu nedenle Sovyetler Birliği Jeoloji Bakanının Türkiye'yi ziyareti ve ziyarette ele alınan konular, Türkiye için bu alanda yeni bir perspektif açabilir. Teknik işbirliği, petrol araştırması ve üretim alanında geliştirilirken, aynı konuda ticaret hacminin artırılmasına doğru da adımlar atılabilir. Bu yolda emperyalist tekellerin Türkiye ekonomisi üzerindeki denetimleri ve sabotajları da kırılabilir."

Sahte TKP, TİP'i reformculukla suçluyor

TKP yanlılarının çıkardığı "Türkiye ve Dünya Olayları" adlı Ürün yayınlarından çıkan broşürde, TİP'in yayınladığı "Demokrasi için plan" yazısı, reformculukla eleştirilerek, Türkiye'de devrimci durumun hızla olgunlaştığı, buna uygun hazırlıklar yapılması gerektiği ileri sürülüyor.

Önder Sağlam imzalı broşürde şöyle deniyor:

"Gelişmelerin sık sık devrimci duruma yaklaştığı bir ülkede, buna uygun hazırlıkları yapmak, güncel kazanımlar, demokratik, anti-emperyalist istemler için savaşımı devrim savaşımına bağlamak başka şeydir. Bir süre için devrimci durumun beklenmediği bir ülkede demokratikleşmeyi adım adım reformlar yoluyla gerçekleştirmeye savaşmak, böylesi uzun süreli bir savaşımla yığınların, devlet tekelci kapitalizminden bağlarını kopartmak, sosyalist devrimin öznel koşullarını bu uzun süreç içinde oluşturmak başka şey.. Türkiye'de durum hangisidir. Yığın savaşlarından uzak duran kimseler bunu anlamakta zorluk çekebilir(...)

"İran'da halk devrimi, devrimci durumun günümüzde nasıl oluştuğunu ve hızla olgunlaştığını gösteren, bölgemizden bir örnektir. Bu olay, böylesi bir gelişmeye devrimci güçlerin hazırlıklı olmalarının ne denli önemli bir görev olduğunu gözler önüne serdi. Bu örnek, gözleri erk soruna çevirmek yerine burjuva hükümetlerine adım attırmaya bel bağlama politikasının yalnız teorik olarak yanlış değil, politik olarak da ne denli zararlı olduğunu gösteriyor. Çünkü böylesi bir politika, reformizmin, sosyal demagojilerin etkisi altında kalan yığınların uyanış sürecini baltalar."

EMEKÇİ — SOSYALİZM YOLUNDA TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE İÇİN

Rusya'nın yayılmacılığını destekliyor

Daha önceleri Sovyet revizyonizmi ile Marksızm arasındaki mücadelede, "Ho Şi Min tavrı" adı altında "taraflsız" olduğunu ileri süren "Emekçi" dergisi, gerçekleri tamamen tersyüz ederek, Kamboçya'nın Vietnam'dan toprak isteminde bulunduğunu iddia ediyor. Çin'e yönelik olarak Sovyet revizyonistlerinin alışılagelen saldırılarının da tekrarlandığı derginin 27. sayısındaki yazıda, bu konuda şöyle deniyor:

"Vietnam, izlediği politikayla tüm sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler kurmayı yeğlemiştir. Ne var ki, Pekin güdümündeki Kamboçya'daki Pol Pot iktidarı, toprak istemleriyle sürekli olarak Vietnam'a karşı saldırgan tavra girmiştir. Ve doğaldır ki, içte halka karşı baskı ve terör politikasını sürdüren, dışta da saldırgan tavır takınan Pol Pot rejimine karşı oluşan halkın direniş hareketi, sosyalist Vietnam'dan destek görmüştür."

JİLET REKLAMI

Televizyonda sık sık geçen jilet reklamını, şeriatı övmek için kullanan Tevhid dergisinin 24. sayısının kapağı.

BU DA ERBAKANVARİ PROPAGANDA

MSP'nin propaganda amacıyla bastırdığı ve Bursa'da yapılan mitingde dağıttığı para.

YOL

Yılgınlıktan medet umanlara birdenbire 'cesaret' geldi

"Yol" dergisinde 1 Mayıs gösterileri ile ilgili olarak, DİSK yöneticilerinin, "İlerlemeciler" dediği TKP ve TİP'in tutumu eleştiriliyor.

Derginin 2. sayısında bu konuda şunlar söyleniyor:

"A. Baştürk ve çizgisi, bu 'kararlı' tavırlarıyla aynı ipteki öteki cambazı. İlerlemeye yeni bir şey keşfetmiş gibi pasifist ve kaçak diyebilecektir".

"1 Mayıs'ta sokaklara döküler diğer çizgilerden İlerleme, DİSK'ten daha sağda, CHP'nin merkeziyle ittifaka girerek mitingi İzmir'de yaptı ve Ecevit'ten bir puan daha aldı."

"Bütün bunlar olurken yıllardır meydanlara ve sokağa anarşi ve maceracılık gözüyle bakmış olan TİP, kendinden hiç beklenmeyen bir 'cesaretle' 1 Mayıs'ı meydanlarda kutlamaya kalktı."

"1 Mayıs günlerinde, böyle pasifist ve düzenin bir parçası olan siyasi çizgilerin birden bire ihtilalci kesilivermeleri boşuna değildir. 12 Mart'tan sonra özellikle döğüşken gençliğin mağlubiyetinden ve içine düştüğü yılgınlık ve arayışlardan yararlanarak, yıllarca gizlendiği köşelerden başını kaldırıp bu yılgınlığı toplamaya çalışan İlerlemecilerin yaptığı neyse bugün de yapılan odur."

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

Aymergen: "Temel ilkemiz kendi öz kaynaklarımıza yönelmek olacak"

- "Teşkilatımız kamuoyunun baskısı altında kalarak çok ivedi bir karar almak zorunda kalmıştır"
- Aymergen, yabancı sporcu yasağı kararının tekrar tartışılması gerektiğini söyledi

ÇİĞDEM ATİK

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen, gazetemize verdiği demeçte, önümüzdeki sezon uygulanmasına başlanacak yabancı sporcu yasağı konusundaki görüşlerini açıkladı ve son gelişmeler hakkında bilgi verdi.

Başta basın olmak üzere, kamuoyunda, kötü uygulamalar nedeniyle bazı tepkiler doğduğunu, özellikle basketboldaki yozlaşmanın çok hızlı olması nedeniyle araştırma yapılamadan kısa sürede sonuca gitmek gerektiğini belirten Aymergen "Bu aşamada, Türkiye'de gelecek sezona dönük olarak yabancı sporcu yasağının getirilmesi hemen hemen tüm kesimlerin görüş birliği ile gerçekleşti. Ancak gelişen olaylar ve konuya daha gerçekçi açıdan yaklaşılması, görüşlerin değişmesine yol açtı. Şimdi ortaya çıkan tablo 1978'in son aylarında ortaya çıkanın tersidir" dedi.

Teşkilatın, kamuoyunun baskısı altında kalarak çok acele karar almak zorunda bırakıldığını belirten Aymergen, takımların genç sporculara yer vermesinin uzun vadede büyük yararlar sağlayacağını, yetenekli gençlerin ortaya çıkmasına neden olacağını belirtirken örnek olarak Beşiktaş Genç Takımını gösterdi.

Yasağın yararlı olup olmadığı konusunda ise bugün kesin bir şey söyleyemeyeceğini belirten Aymergen sözlerini şöyle tamamladı.

"Biz teşkilat olarak gerek kulüplerden gerekse diğer bazı kesimlerden tepkileri dikkate alarak konunun geniş bir şekilde tartışılmasını ve buna ek olarak da araştırma yapma platformu çıkmasını yararlı görüyoruz.

Her karar, özellikle de ivedi olursa, duygusal bir tepki doğurur. Bu duygusallığı ortadan kaldırmak için konunun bir kez daha sükunetle irdelenmesinde yarar görmekteyiz. Bunun için federasyonların görüşleri alınacak ve bunun neticesinde dışımızdaki çeşitli kişilerin görüşleri alınarak bir değerlendirilmeye gidilecektir.

Ne var ki sonuç ne olursa olsun, temel ilkemiz kendi öz kaynaklarımıza yönelmek, onları değerlendirmek ve geliştirmek olacaktır."

Aymergen yabancı sporcu yasağı konusunda kişisel görüşünü açıkça ortaya koymuyor.

Yüzme Okulu Antrenörlerinden Tayfun Gerek minik sporculara havuzda nelere dikkat edeceklerini anlatırken

İ.Y.İ. Kulübüne bağlı yüzme okulu açıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Yüzme İhtisas Kulübüne bağlı, 1971-1972 doğumlu çocuklar için yüzme okulu açıldı.

Geçtiğimiz pazartesi günü açılan Yüzme Okuluna 150 kız ve erkek öğrenci katılıyor. Sabah 1 saat öğleden sonra 1 saat olmak üzere günde 2 saat çalışma yapılıyor. Kurs boyunca çalışmaları 3 antrenör yürütecek.

4 ay sürecek olan yüzme okulunun antrenörlerinden Tayfun Gerek, kurs bitiminde başarılı olan sporcuların, İYİK, minik ve yıldız takımına alacaklarını ayrıca çalışmaları yaz ve kış devam ettireceklerini söyledi.

Gerek, kursun sadece yüzme öğretmekle kalmadığını, bunun yanında sporcu disiplini, sağlık gibi eğitimlerin de birlikte yapıldığını belirterek, bu kursun hem kulübe maddi imkan sağlamak açısından hem de yüzmenin yaygınlaştırılması açısından önem taşıdığını açıkladı.

Yüzme Okulu öğrencileri yemek yerken.

Kurtuluş kulübünde yapılan yarışmaya katılan sporcular.

KURTULUŞ KULÜBÜ MASA TENİSÇİLERİ KENDİ ARALARINDA YARIŞTILAR

İSTANBUL (ÖZEL)

Kurtuluş Gençlik ve Spor Kulübü kendi bünyesi içinde Masa Tenisi birinciliği yaptı. Zevkli geçen yarışmalar sonunda dereceleri şu sporcular paylaştı:

1— Oral Oralis
2— Mair Eskenazi
3— Manol Deveci.

Ankara Basketbol Ajanı İhsan Peya'nın ölümü spor çevrelerinde üzüntüyle karşılandı

ANKARA (THA)

Beden Terbiyesi Ankara Bölgesi Basketbol Ajanı İhsan Peya'nın vefat etmesi spor çevrelerinde üzüntüyle karşılandı.

Türkiye Spor Yazarları ve Spor Kulübü Derneği Ankara Şubesi Başkanı Oktay Akengin İhsan Peya'nın ölümünden duyulan üzüntüyü belirtti ve "gerçek bir spor adamı olan İhsan Peya'nın acısını tüm Spor Yazarları yüreğinde taşıyacaktır" dedi.

13 üst kademe yöneticisi Danıştay'ın dikkatini çekti

'ÇAPLI'NIN BAZI UYGULAMALARININ GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULMASI İSTENDİ

- Danıştay'a başvuranlar, Çaplı'nın yüksek yargı organlarının kararlarına saygılı olmadığını belirttiler

ANKARA (THA)

Gençlik ve Spor Bakanlığında görevden alınan eski 13 üst kademe yöneticisi, Danıştay 5. Dairesine bir dilekçe ile başvurarak eski Müsteşar Orhan Çaplı hakkında alınacak kararlardan önce yapılacak uygulamaların izlenmesini istediler.

Bakanlıktaki görevlerinden alındıktan sonra Danıştay'a başvuran ve buradan yürütmenin durdurulması kararı alan yöneticiler, bunun eski Müsteşar Orhan Çaplı tarafından uygulanmadığını veya değişik şekillerde karara ters biçimde yerine getirildiğini dilekçelerinde belirttiler.

Eski yöneticiler, görevden alındıktan sonra Danıştay 5. Dairesine başvurup yürütmenin durdurulması isteminde bulunan eski Müsteşar Orhan Çaplı'nındaha önceYüksek yargı organlarının verdiği kararlara saygılı olmadığını, bu nedenle de kendisi hakkında şimdi alınacak kararlardan önce eski uygulamaların gözönünde bulundurulmasının yararlı olacağı görüşünü savundular.

Ali Uras, basın toplantısında yardım kampanyası açtıklarını açıklarken.

GALATASARAY YENİ TESİSLER İÇİN YARDIM KAMPANYASI AÇTI

İSTANBUL

Galatasaray, Florya'da kuracağı spor tesisleri için bir yardım kampanyası açtı.

Konu ile ilgili olarak bir basın toplantısı düzenleyen Galatasaray Kulübü Başkanı Ali Uras Florya'daki tesislerimiz sporumuz için atılmış önemli bir adımı olduğunu ileri sürdü ve şu açıklamayı yaptı:

"Bizler Türk sporunu bu derbederlikten ve bu dağınıklıktan havadan kurtarmak amacında olduğumuz için Florya'daki saha ve arsamızı kulübün tam yararlanacağı bir şekile getirmek istiyoruz. İlk olarak da önce çizilmiş plana sadık kalarak bir antreman sahası bir dinlenme yeri, bir restoran yapmayı düşünüyoruz. Önümüzdeki sezonda bir kapalı salon, bir açık hava basketbol-voleybol sahası ile Tenis kortu yaptırmayı planlıyoruz."

TİKP TÜZÜK VE PROGRAM
5 TL.
Doğu Perinçek
FIRTINALI BİR DÖNEME GİRERKEN
5 TL.
Hasan Yalçın
KONTRGERİLLA TUNCELİ'DE
(Tükendi)
TİKP YAYINLARI
İsteme Adresi: TİKP Yayınları
Necatibey cad. 22/19
Sıhhiye/ANKARA
Genel Dağıtım TÜR-DA

Ülman: "U-2 uçuşları kararı...

(Baştarafı 1. sayfada)

nin karar vereceği bir konudur" dedi.

Kubilay İmer'in cenaze törenine katıldıktan sonra yeniden toplanan CHP ortak grubunda dış politika konusunda genel görüşme açıldı.

CHP İstanbul milletvekili Haluk Ülman yaptığı konuşmada "U-2'lerin Türkiye üzerinde uçup uçmamaları birleşik Amerika ile Sovyetler Birliği'nin değil, Türkiye'nin karar vereceği bir konudur. Bunu iki devletin anlaşmasına bırakmak Türkiye'nin egemenlik haklarıyla bağdaşmaz" dedi.

Ülman, CHP hükümetinin işbaşında olduğu süre içersinde dış politikada söyledikleriyle yaptıklarının birbirini tutmadığına dikkat çekerek, Türkiye'nin ekonomik politikadan başlayıp dış politikaya kadar uzanan bir çizgiyle her geçen gün Batıya biraz daha bağımlı hale geldiğini söyledi.

Üsler konusuna da değinen Ülman, Amerikan üslerinin bir gece içerisinde hiç bir şekli hukuki statüye bağlanmadan açılmasını da eleştirdi.

Ülman, "ben dış politika tehditlerle, blöflerle yürütülmez diyen sayın Ecevit'in sözlerine bir şey daha eklemek istiyorum. Dış politika hayallerle de yürütülemez" diyerek sözlerini bitirdi.

GÜNEŞ'İN KONUŞMASI

Kocaeli Milletvekili Turan Güneş de yaptığı konuşmada dış politikanın gerçekçi bir iş olduğunu belirterek bütün devletlerin ellerindeki unsurları değerlendirerek ülkelerinin çıkarlarını korumaya çalıştığını söyledi.

Bazı geçersiz temalar olduğuna dikkat çeken Güneş özetle şöyle konuştu:

"Bu temalardan birisi demokrasidir. Dünyada bir ülkede demokrasi var diye kimse o ülkeye özel önem vermez, özel bir itina göstermez. Bir başka yanlış değerlendirme de detanttır. Detant Avrupa'da bugünkü sınırları saptamaktan ibarettir. Yoksa milletlerarası ilişkilerde öyle sanıldığı gibi bir yumuşama yoktur"

Dışişleri bakanının tutumunu da eleştiren Güneş hükümetin ilk günlerinde Gündüz Ökçün'ün Üçüncü Dünya Ülkeleriyle ilişkilerin güçlendirileceğinden, Batı ile olan ilişkilerin de nisbi olarak azaltılacağından söz ettiğini hatırlatarak Türkiye'nin üç önemli sorunu olduğunu belirtti ve şöyle dedi:

"Bu üç önemli sorundan birisi Kıbrıs, ikincisi ambargo, üçüncüsü de döviz darboğazı idi. Bu üç konuda da Türkiye bugün Batıya bağlılığı daha fazla bir ülke haline gelmiştir. Üçüncü Dünya Ülkeleriyle ilişkilerimizde de güzel sözleri aşan önemli bir gelişme olmamıştır".

Grupta dış politika konusunda genel görüşme açılması için önerge veren Bursa Milletvekili Hasan Esat Işık da yaptığı konuşmada dış ilişkilerde acele kararlardan hatta tepkilerden sakınılması gerektiğini, dış politikada yapılan hataların düzeltilmesinin çok zor olduğunu savundu.

Işık, U-2 uçakları konusuna da değinerek, "ABD ile Sovyetler Birliği'nin bu konuyu aralarında görüşerek bize bir tür ortak taleple başvurmalarının ne derece isabetli olacağı da düşünülmelidir. Bir devlet ile ilgili bir sorunun başka devletler, özellikle büyük devletler arasında konuşulması dikkatli olunması gereken bir yöntemdir" dedi.

Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına yeniden dönme girişimleri konusuna da değinen Işık, NATO'nun böyle bir isteğin destekleyicisi durumuna girmemesini savundu.

Gülizar Nergis...

(Baştarafı 1. sayfada)

etti. Ağzına ateş edildiği için Zeynep hemen öldü." (Klasör 15. sayfa 157)

Kocası ile birlikte ailesinden 6 kişi öldürülen Naciye Ünver ise tanık ifadesinde şunları anlatmıştı:

"Erkeklerimizi toplayarak avluya çıkardılar. Sakallı bir adam 'Allahını seven vursun' diye vurdu. Ben bu adamı tanıyorum. Kendisinin Kıbrıs Meydanında tüpçü dükkanı var. Bize devamlı tüp getirir götürürdü. Kocam yerde yatarken isminin sonradan Mustafa Büyükbeşer olduğunu öğrendiğim adam tabancayı kocamın göbeğine dayadı ve ateşleyerek öldürdü. Bunun üzerine kaynım Mehmet Ünver hanımı Döndü Ünver ile birbirlerine sarılarak 'İkimizi birlikte öldürsünler' diye bağırdılar. Kucaklarında çocukları Olcay Ünver de vardı. Kocamın katili Mustafa Büyükbeşer de tabanca ile ateş ederek kaynım Mehmet Ünver'i öldürdü. Arkasından tanımadığım bir başkası (görsem tanırım) av tüfeği ile ateş ederek eltim Döndü Ünver'i öldürdü. Kucağında çocukla yüzünden saçma alarak yere düştü." (Klasör 15 sayfa 3)

DÜNKÜ DURUŞMA

Hakim Kıdemli Albay Hikmet Hacımirzaoğlu'nun Başkanlığında yapılan dünkü duruşmada sanıklar yine ifadelerinin işkence ile alındığını belirterek suçlarını inkar etmeye devam ettiler.

Daha önceki ifadelerinde olaylar hakkında birçok itirafta bulunmuş olan Haydar Parmaksız, bu itiraflarını inkar edince Başkan sanığa olaylardan hemen sonra yakalandığını hatırlattı.

Başkanın ne iş yaptığını sorduğu Haydar Parmaksız "kelleciyim" dedi. Hakim bunun ne anlama geldiğini sorunca sanık "mezbahada kelle keserim" dedi.

Sanıklardan Ömer Yeşilbayrak ise Başkanın sorusu üzerine 400-500 kişilik topluluğun "Komünistlere ölüm, Alevilere ölüm" diyerek yürüdüklerini söyledi.

Sanıklardan K. Maraş gazetesinde görevli olan Ali Kepek olaylarla ilgisi olmadığını, kendisinin sağcı, milliyetçi olduğu için iftira edildiğini bildirdi.

Diğer bir sanık Selahattin Gökdeniz'in olaylar sırasında roketatar sesi duyduğunu söylemesi üzerine Mahkeme Heyeti Başkanı Hacımirzaoğlu sanığa askerliğini yapıp yapmadığını, roketatar görüp görmediğini sesini tanıyıp tanımayacağını sordu. Sanık askerliğinde roketatar görmüş olduğunu belirtti. Hakimin bu kadar silah sesi arasında roketatar sesini nasıl ayırdettiği sorusuna ise cevap veremedi.

Yusuflar Mahallesi sanıklardan iddianame numarası 188 olan Mehmet Yılmaz'a gelindiğinde heyet başkanı duruşmanın bu sabah 7.30'a bırakıldığını, tahliye talepleri hakkında da bu grubun tamamlanmasından sonra karar verileceğini söyledi.

KAYIP — Ankara Meslek Yüksek Okulundan aldığım mezuniyet belgemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Adil USLAN

Bu yol çıkmaz

(Baştarafı 1. sayfada)

Basına sızdığı kadarıyla niyet mektubunun ortaya koyduğu şu:

Resmen ilan edilmemiş olan, ancak katlı kur adı altında liranın değerini ABD doları karşısında yüzde 88 oranında düşüren devalüasyonun ilk sonucu bir enflasyon şoku olacak, hayat pahalılığı dalgalar halinde hızla yükselecek.

Kamu İktisadi Kuruluşlarının ürettiği mal ve hizmetlere yapılan zamlar, KİT zararlarının hazine kaynaklarından karşılanarak enflasyonun körüklenmesine son vermeyi amaçlıyor. Ama sonuçta bu zamlar hayat pahalılığını daha artıracak ve enflasyonu körükleyecek.

IMF'ye verilecek niyet mektubunda, Merkez Bankasının kamu kuruluşlarına açacağı kredilerin önemli ölçüde kısılması öngörülüyor. Aynı kısıtlama özel bankaların kredilerine de uygulanıyor. Bu uygulama faal nüfusun yüzde 14'ünün işsiz olduğu ülkemizde yatırımların durmasına ve işsizliğin daha da yaygınlaşmasına yol açacak.

Niyet mektubu, tarımda destekleme alımları için fiyatlarda yapılacak artışların dünya fiyatlarıyla uyum halinde kalmasını öngörüyor. Bu durum, tarım ürünleri fiyatlarının sanayi ürünü fiyatlarının yarısı oranında artabildiği ülkemizde bu durumun yol açtığı eşitsizliği artıracak, köy emekçilerinin durumunu zorlaştıracak.

Şimdi, bu manzaraya baktığımızda akla gelen soru şu:

Ekonominin denetiminin IMF'ye bırakılması uzun vadede enflasyonu önleyebilecek mi?

IMF, bütün bu önlemler alındığı takdirde, halen yılda yüzde 70'e varan fiyat artışlarının bir yıl sonra yüzde 35'e ineceği görüşünde. Ancak bu bir "başarı" sayılsa bile, gerçekleşmesi iki nedenden ötürü güç.

Türkiye'nin ilişkide bulunduğu emperyalist sistem, şiddetlenen bir enflasyon sürecine girmiştir. Bu nedenle, Türkiye sürekli dışarıdan enflasyon ithal ediyor.

Hakim sınıflar, gelişmelerini enflasyonla beslenmeye borçlular. Kısa bir süre sonra kamu kesiminin mahrum kalacağı kredilerin kendilerine akıtılmasını talep edecekler. Para basımının artırılmasını talep edecekler. Aksi halde piyasa daralacak, İş haçimleri azalacak ve zorlanmaya başlayacaklar.

Yani bugüne kadar hükümetten IMF ile anlaşmasını isterken, bir süre sonra IMF'ye ters düşecekler ve aralarındaki çelişme büyüyecek.

Kısacası, bütün bunların da ortaya koyduğu gibi, emperyalizme bağımlılığın yol açtığı bir bunalım, emperyalizmin öne sürdüğü reçetelerin uygulanması ile giderilemez. Çünkü bu reçetelerin benimsenmesi ortaya yeni istikrarsızlıklar çıkaracaktır. Bu nedenle, IMF'nin gösterdiği ve hükümetin benimsediği yol, çıkar yol değildir.

IMF'ye iyice...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bakanlar Konseyi toplantısında bir konuşma yapan ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Christopher, "Türkiye'nin bu sırada IMF ile yürüttüğü görüşmelerde sözkonusu olan tipte bir ekonomik istikrar programı Türkiye için zorunluluktur" dedi. Christopher ayrıca Türkiye'ye yardımdan önce verilecek avans konusunda Gündüz Ökçün ile görüşecek.

OECD BAKANLAR KONSEYİ VE TÜRKİYE

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütünün (OECD) bakanlar düzeyindeki Konsey toplantısında Türkiye'ye Batılı ülkeler tarafından taahhüt edilen yatırımın bir bölümünün, IMF ile yapılacak anlaşmanın usul gereklerinin tamamlanması beklenmeden avans olarak verilmesi konusunda temaslar yapılacak.

Ayrıca IMF ile temaslar da sonuçlandırılıyor.

IMF mevcut kaynakların, Türkiye ekonomisinin petrol ve hammadde gibi cari giderleri karşılamaya bile yetmediğine dikkat çekerek, bir de yatırım malları ithaline gidilmemesini, ülke içindeki enflasyonun önlenmesi için de yatırıma yönelinmeyip, mevcut yatırımların veriminin artırılmasının hedef alınmasını istedi.

IMF, buna bağlı olarak da özellikle sürekli açık veren kamu kuruluşlarının zararlarının karşılanması için para basımına son verilmesini talep ediyor.

IMF, bu hususların niyet mektubunda açıkça yer almasını önerdi.

Müezzinoğlu tarafından verilecek niyet mektubu uyarınca IMF'den alınacak kredinin veriliş biçimini düzenleyecek Stand-by Anlaşmasına bu gibi hususlara uyulmaması halinde, dilimler halinde verilecek kredinin aktarılmasının durdurulmasını öngören bir hükmün de konulması bekleniyor.

CHRİSTOPHER—ÖKÇÜN

Paris'te bulunan Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ve ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher'in ikili bir görüşme yapması bekleniyor. Gazetemiz baskıya verilirken henüz gerçekleşmeyen bu görüşmede OECD çerçevesi içinde Türkiye'ye IMF ile yeni bir Stand-by anlaşmasının halinde verilecek olan ivedi yardımın en kısa zamanda işlerlik kazanmasının ele alınması bekleniyor.

U-2 KONUSU

Ökçün Christopher görüşmesinde henüz kesinlik kazanmamış olan konulardan bir tanesi de SALT-2'nin imzalanmasının öncesinde U-2 uçaklarının Türkiye üzerinde uçuşu. Doğrulanmayan bazı haberlere göre Ökçün-Christopher görüşmesinde gündeme gelmeyecek olan bu konu cuma günü Viyana'da Carter'la Brejnev arasında başlayacak olan SALT-2 zirvesinde her iki süper devletin yöneticileri tarafından ele alınacak. Sovyetler Birliği'nin U-2'lerin Türkiye'nin üzerinden uçması konusunda Carter'a sözlü "yeşil ışık" yakacağını belirten bu kaynaklar konu hakkında Viyana'da hiç bir açıklamanın yapılmayacağını belirtiyorlar.

Kredinin diyeti

(Baştarafı 1. sayfada)

için taban fiyatları düşük tutulacaktır. Hatta IMF işçi ve memur ücretlerinin dondurulmasını bile istemektedir.

İşte batının Ecevit'in önüne tuttuğu ışık budur. Bunun kör kandil kadar bir yeri bile aydınlatması mümkün değildir. Kendisi, büyük enflasyon krizleri içindeki bir batı ekonomisi, Türkiye'nin sorunlarını halledemez. Zaten onların niyeti sorunları halletmek değil, morfinle Türkiye ekonomisini uyuşturmaktır. Bu siyaset, Menderesler döneminden beri ülkemize uygulanmaktadır ve sonuçları her seferinde yeni sıkıntıların ortaya çıkması ve ekonomik bağımlılığın devamıdır.

Müezzinoğlunun sunduğu niyet mektubu da borç alanın tefeciye ödediği diyettir. Bu diyet şimdi halka ödettirilmek istenecektir. "Ekonomik kurtuluş", "Halkın fedakarlığı" gibi sözler yeniden piyasaya sürülecektir.

Halk emperyalizme bağımlı politikanın yüklerini kabullenemez. Zaten alım gücü en düşük noktaya gelmiştir. İşsizlik, büyük boyutlara ulaşmıştır. Üretici köylüler ürünlerini pazarlama imkanlarını bile yitirmektedirler. Ücretler fiyatlara yetişemiyor. Milli sermayedarlar ise kredi sıkıntısı içindedir ve paranın değer kaybetmesi yüzünden daha fazla sermaye bulmak zorunda kalmışlardır.

Ecevit, yaptığı zamlardan sonra halkın yeni taleplerini karşılamaya hazırlanmalıdır. İşçiler, memurlar ve bütün dar gelirliler ücretlerinin artırılmasını isteyeceklerdir. Üretici köylüler taban fiyatlarının yükseltilmesini isteyeceklerdir. İşsizler iş istemektedirler. Milli sermayedarların kredi talepleri vardır. Ecevit ya IMF'nin emrini dinleyecek ve halka sırtını dönecektir, ya da halkın bu haklı taleplerini dikkate alacaktır. Verilen niyet mektubuyla IMF'nin emirlerinin dinlenmesi yolunun seçildiği belli oldu. Bu durumda Ecevit, halka, haklarını savunmak ve hayat şartlarını düzeltmek için mücadele etmekten başka bir yol bırakmıyor.

453 bin genç...

(Baştarafı 1. sayfada)

DİYARBAKIR'DA

Üniversitelerarası Seçme Sınavlarının yapılacağı 15 Haziran günü Diyarbakır'da 10 bin 436 öğrenci üniversiteye girmek için mücadele edecek. Diyarbakır'da sınava girecek bu kadar öğrencinin yatacak yer sorunu büyük bir önem taşıyor. Geçen yıl birçok öğrenci yatacak yer bulamadığından geceyi parklarda geçirmişti.

Bu sorunun bu yıl da sınava katılmak üzere çevreden gelen öğrencileri sıkıntıya düşüreceği bildiriliyor. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Vali Yılmaz Türktekin halkı sınava girecek öğrencilere yardımcı olmaya çağırdı.

Vali Türktekin'in açıklaması özetle şöyle:

"14 Haziranı 15 Haziran bağlayan gece Diyarbakır'a gelip bir otel veya misafirhane bulamayan öğrenci ve beraberindeki yakınlarının yatırılıp doyurulması konusunda Diyarbakır'lı yurttaşlarımızın gerekli duyarlığı göstereceğinden kuşkum yoktur."

Valinin açıklamasında evlerinde öğrenci konuk edebilecek ailelerin Diyarbakır Halkevine başvurmaları istendi.

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir Valisi ÜSS nedeniyle hafta sonuna kadar il merkezinde her türlü afiş asmayı ve bildiri yayınlamayı yasakladı.

Öte yandan Eskişehir'e dışardan gelecek öğrenciler için de otogarda bir öğrenci danışma bürosu kuruldu. Öğrenciler için her türlü kolaylığın sağlandığını belirten yetkililer sınav süresince il merkezindeki bazı lokantaların öğrencilere indirimli fiyatla yemek vereceklerini açıkladılar.

AKINCILAR DERNEĞİ

Akıncılar Derneği Genel Başkanı Mehmet Güney ÜSS ile ilgili olarak her sene olduğu gibi yine özel okul ve kolej mezunlarının, dersanelerde kurs gören mutlu azınlığın üniversiteye gireceğini belirtti.

Mehmet Güney, okulsuz, öğretmensiz ve çeşitli imkansızlıklar içinde kıvranan dar gelirli aile çocuklarının üniversitelere girme umuduyla gelecek seneleri bekleyeceğini belirterek şöyle dedi: "Bu haksızlık, eğitimde fırsat eşitliği tanımayan kapitalist düzenden kaynaklanmaktadır."

THA'nın bildirdiğine göre, ÜSS için 44 bin kişi görevlendirildi. Bunun yanında Ankara'dan değişik illere özel bir takım sorumluluklar almış yaklaşık bin görevli gönderilecek. Böylece her 10 öğrenciye bir görevli düşüyor.

Üniversite öğretim üyeleri, üniversite görevlileri, orta öğretim mensuplarıyla yöneticilerden oluşan bu görevliler Türkiye'de 17 bin salonda 2 bin 700 kadar binada gözlemcilik yapacaklar.

Bazı...

(Baştarafı 1. sayfada)

bulunan Aydınlık gazetesine keyfi bir biçimde el koydular.

Muhabirimizin edindiği bilgiye göre dün akşam sivil polisler bayideki Yankı ve Denge dergilerinin toplatılan sayılarını almaya geldiklerinde gazetemizin 13 Haziran tarihli sayısının toplatıldığını söyleyerek, el koydular. Gazete bayiine de 'Bir daha siyasi yayınlar satma" dediler. Bu arada sivil polislerin bu bayiden başka bayiye gitmedikleri de öğrenildi.

Gazetemiz yöneticileri yetkilileri uyararak, hakkında toplatma kararı olmadığı halde gazetemize el koyma girişiminde bulunan sivil polisleri protesto ettiler ve bu tür keyfi hareketlere son verilmesini istediler.

Küçük üretici perişan...

(Baştarafı 1. sayfada)

ne buğday teslim etmemeye çağıracaklarını bildirdi.

Üreticinin kan ağladığını belirten Adana Ziraat Odası Başkanı Ali Eşref Birol:

"Buğday Çukurova'da yapılan hesaplara göre 428 kuruşa maloluyor. Biz maliyete yüzde 30 kâr haddi ekleyerek 550 kuruş taban fiyat istemiştik. Taban fiyat 420 kuruş olarak saptanınca üretici maliyetinin altında buğday satmak zorunda bırakıldı, üretici kan ağlıyor. Önümüzdeki günlerde Oda Meclisini toplayarak üreticiyi Toprak Mahsulleri Ofisine buğday satmamaya çağıracağız" dedi.

Öte yandan buğday taban fiyatlarının büyük toprak ağalarını hiç etkilemediği bildiriliyor. Toprak Mahsulleri Ofisine ürününü vermek zorunda olmayan toprak ağaları istediği gibi buğdayı büyük ambarlarında bekletebiliyor ve taban fiyatlarının çok üstünde de satıyor. Küçük üreticiler ise daha ekimden önce tefeci faizciye borçlandığı için ve buğdayını saklayacak ambarları olmadığı için çoğu zaman buğdayını tespit edilen taban fiyatlarının da altında satmaya mecbur kalıyor.

Özel dersanelerin...

(Baştarafı 1. sayfada)

lerine kıyasla daha ileri eğitim olanaklarına sahip olan büyük şehirlerde yoğunlaşmaları bunu açıkca gözler önüne seriyor.

Ayrıca, üniversiteye girmek isteyen öğrencilerin sayıları her yıl arttıkça, özel dersanalerin aralarındaki rekabet de artıyor. Tek amacı kâr olan bu dersaneler, üniversiteye girmek isteyen öğrencilerin bu isteklerini sömürerek, onlardan aldıkları büyük paralarla yeni sömürü alanları geliştirmek için yatırımlarda bulunuyorlar.

Örneğin, bu dersaneler, öğrencilerden 15 günlük dönemlerden 2700TL sı bir aylık dönemlerden ise 4800 TL.sı alıyorlar.

Yine bu dersaneler, kazananların ismlerini yayınlayarak çeşitli reklam yollarıyla öğrencileri dersanelerine katıldıkları zaman üniversiteye girebileceklerine inandırmaya çalışıyorlar.

Böylece ÜSS bazı kişilere kâr olanakları yaratmakta, öğrencilerin bunlar tarafından soyulmasına neden olmakta ve var olan fırsat eşitsizliğini daha da körüklemektedir.

Sömürü aracı olan bu özel dersanelerin kapatılması gerekiyor.

DERSANE ÖĞRENCİLERİ NE DİYOR?

"Sömürüldüğümüzü bilerek maddi imkansızlıklarımız olduğu halde, binbir güçlükle geldiğimiz bu dersanelerin, devletin müdahalesiyle kapatılmasını istiyoruz.

"Bunun yanı sıra Türkiye'de mevcut öğretim kurumlarının emperyalist düşünce ve kültüründen arındırılması ve öğretim görevlilerine önem verilerek yeni öğretmenlerin yetiştirilmesi gerçekleştirilmelidir.

"Bizler Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden gelen öğrenciler olarak yetkililere sesleniyoruz. Bütün öğrencilere eğitim konusunda eşit davranılmalı, yıl boyunca boş geçen derslere öğretmen sağlanmalı ve Anadolu'daki tüm okullarla ilgilenilmelidir.

Sınava...

(Baştarafı 1. sayfada)

Üniversitelerarası Seçme Sınavı'na başvuranların sayısı:

1970 yılında	76.540
1975 "	280.000
1976 "	308.542
1977 "	357.511
1978 "	375.000
1979 "	400.000

Üniversitelere kabul edilenlerin sayısı ise:

1970 yılında	38.662
1975 "	68.508
1978 "	37.500

Broşürde, ÜSS'ün ilk olarak 1962-63 ders yılında uygulanmaya başladığı belirtilerek şöyle deniyor:

"Sayıları gittikçe artmaya başlayan lise mezunları, 1950'lerden sonra fakülteleri, kendilerine başvuran öğrencileri sınavla almaya zorladı. 1960 yılından sonra öğrenci sayısının daha da artması ve uygulamada sorunların doğmaya başlamasıyla, öğrenci alma işleminin merkezileştirilmesine karar verildi. Böylece ilk olarak 1962-63 ders yılından itibaren üniversitelere öğrenci alma işlemi merkezi olarak uygulanmaya başlandı.

"Bundan sonra da hızla üniversitelerin önündeki yığılmalar arttı. Liselerden mezun olan öğrenciler üniversitelere girmek istediklerinde, bir duvarla karşılaştılar. Sorun giderek büyüdü ve bugünkü duruma geldi. Böyle devam ettiği takdirde önümüzdeki yıllarda milyonlarca öğrenci açıkta beklemek zorunda kalacaktır."

Üniversiteye alınacak öğrenci sayısının önceden belirlendiği için yüzbinlerce öğrencinin açıkta kalacağının da belirlendiği vurgulanan broşürde, sınavın isminin üniversitelerarası seçme sınavı yerine "seçme sınavı" olmasının daha doğru olacağı belirtiliyor.

Kıbrıs'ta...

(Baştarafı 1. sayfada)

Denktaş'la Kipriyanu arasında 19 Mayısta varılan on maddelik anlaşmada belirtilen ilkelerin temel alınacağı açıklandı. Kıbrıs Türk Toplumunun yetkililerinin, dün sabah yaptıkları açıklamalardan anlaşıldığına göre, ilk safhada tarafların Kıbrıs sorununun çözümüne ilişkin görüşlerini ortaya koymaları ve Türk tarafının "kavram" konusunun öncelikle ele alınmasını savunması bekleniyor.

Türk tarafı iki toplumlu iki bölgeli federal bir cumhuriyet tarzında bir çözüm üzerinde ısrar ederken, Rum tarafı da iki bölgeli federasyon tezine karşı çıkarak "üniter devlet" tezinde ısrar ediyor. Kıbrıs Türk Toplumu yetkilileri, iki bölgeli ve iki toplumlu federal bir cumhuriyet konusunda taraflar arasında bir uyuşmazlık çıkmazsa, Denktaş-Makarios ve Denktaş-Kipriyanu anlaşmasının dışına çıkılmamak kaydıyla Kıbrıs sorununun toprak, Anayasa ve Maraş yönleri üzerinde pürüz çıkmadan sürdürülebileceğini söylüyorlar.

Türk Toplumu yetkilileri "kavram" konusunda tam bir anlaşmaya varıldığı taktirde, görüşmelerin bir tür "apartman inşaatı" gibi gelişeceğini ileri sürüyorlar. Bu yetkililer, "önemli olan temeldir, temelde görüş yakınlığı sağlamaktır. Bu yakınlık sağlanır sağlanmaz temelin üzerine çıkacak apartmanın dairelerinin dört mü, altı odalı mı olacağını saptamak kolaydır" şeklinde konuşuyorlar.

Demir...

(Baştarafı 1. sayfada)

ediyor. Dün de demir çelik ürünlerine yüzde 37-48 oranında zam yapıldı. Zam yapılan demir-çelik ürünlerinde en yüksek zammı teneke gördü. Tenekenin bir tonunun satış fiyatı 37 bin lira oldu.

Bu arada şehir hatları yolcu vapurlarına yüzde yüz, iş hat ücretlerine de yüzde 50 oranında zam yapılacak. Dolmuş ve taksiciler son benzin zammı dolayısıyla yüzde 50 oranında zam isterken minibüsçüler de yüzde 25 dolaylarında zam talep ettiler. Ayrıca, kömür işletmelerinin yılda 12 milyar zarar ettiği belirtilerek, kömürün de ilk elde zam yapılacak ürünler arasında yer aldığı belirtildi.

DEMİR ÇELİK ZAMMI

Bakanlar Kurulu tarafından 11 Haziranda kararlaştırılan zam kararı dün açıklandı.

Açıklanan zamlara göre, pik demir 8500, kütük demir 16 bin, profil 20 bin 500-21 bin, köşebent 20 bin 800, teneke 37 bin, soğuk saç 24 bin 500 sıcak saç 21 bin, levha 21 bin 500 liradan satılacak.

Açıklanan bu fiyatlar merkez fiyatlar olup, yurt düzeyindeki çeşitli depolarda uygulanacak fiyatlar ilgili kuruluşlarca ulaştırma ve diğer hizmetler için paçal değerlendirme yapılarak belirlenecek. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayından sonra yürürlüğe girecek.

DENİZ YOLLARI

Benzin fiyatlarına yapılan zamlardan sonra Denizcilik Bankası şehir hatları ve iç hatları yolcu taşıma ücretlerine de zam yapılması kesinleşti. Denizcilik Bankası Genel Müdürü Nezih Neyzi yaptığı açıklamada, DPT'nin onayından sonra şehir hattı yolcu vapurları ücretlerine yüzde yüz, iç hat seferi yapan vapurlara da yüzde 50 zam yapılacağını belirtti.

Bu arada THY yetkilileri devalüasyon nedeniyle dış hat seferleri bilet ücretlerine zam yapılacağını, iç hat seferleri için zam yapılmayacağını söylediler.

KİT ÜRÜNLERİ

Zam furyasının bundan sonra özellikle KİT ürünlerinde yoğunlaşacak.

IMF'nin KİT zararlarının zamlarla kapatılması için hükümete baskı yapması üzerine bu uygulamaya gidiliyor. Hükümet ilk elde KİT ürünlerine yapılan zamlarla 25 milyar liralık ek gelir sağlamayı amaçlıyor.

TAKSİ, DOLMUŞ VE MİNİBÜS ÜCRETLERİNE DE ZAM YAPILIYOR

Benzine yapılan son zamdan sonra taksi, dolmuş ve minibüs fiyatlarına da zam yapılacak. Konuyla ilgili çalışmalar sürdürülürken, Ankara ve İzmir'de dolmuş ve minibüs şoförleri işe çıkmadı. Yeni benzin fiyatlarının belirlenmesi üzerine İstanbul'da benzin dağıtımına bugün başlanacağı da öğrenildi.

Bu arada İETT'nin de taşıma ücretlerine de yüzde 50 civarında zam yapacağı öğrenildi.

YENİ DEMİR—ÇELİK FİYATLARI (Fabrika Merkez Deposunda)

CİNSİ	ESKİ FİYAT (TL/ton)	YENİ FİYAT (TL/ton)
Pik Demiri	6.200	8.500
Platina	11.400	16.000
Kütük	11.400	16.000
Yuvarlak	13.300-14.000	19.400-20.000
Nervürlü yuvarlak (st 52)	16.200-16.400	24.000-24.800
Nervürlü yuvarlak (st 42)	16.000-16.200	23.500-24.000
Profil	14.200-14.700	20.500-21.100
Köşebent	14.300-14.500	20.300-20.800
Filmaşin	14.750	21.000
Teneke	26.000	37.000
Soğuk saç	16.750	24.500
Sıcak saç	14.850	21.000
Levha	15.000	21.500

MHP'li beş komando...

(Baştarafı 1. sayfada)

silahla korkuttuklarını, Ali Küçük ile Ali Satar'a Cihangir Saraç adlı komandonun ateş ettiğinin delillerle saptandığını açıkladı.

Mahkeme Heyeti, ayrıca olayda kullanılan silahların ülkücü komando Orhan Koçak'ın evinde saklandığını belirterek, "Siyasal görüş ayrılığından kaynaklanan ve kendi politik görüşünde olmayaları, hem yandaşlarına ibret olması ve hem de davadan dönenlerin yok edilmesi gibi gayri insani bir anlayışa dayalı sakat karar uyarınca bu eylemin sergilendiği ve bu suretle aynı zamanda, toplum bireylerinin sindirilerek hareketsiz hale getirilmesini ve yaratılacak böyle bir ortam ile arzulanan düzenle ilgili sonucun alınmasını sağlamaya yöneldikleri ortaya çıktığından, Anayasal düzen aleyhinde halkı birbiri aleyhinde silahlandırıp katliama teşvik ederek, öldürmeye kalkışma ve bu fiile katılma şeklinde beliren eylemin TCK'nın 149-2 maddesinde yer alan suçu oluşturduğu kanısına varıldığını" açıkladı.

Mahkeme 5 ülkücü komandoyu önce ölüm cezasına mahkum etti. Daha sonra bazı nedenleri de gözönüne alarak, Cihangir Araç'ı 16 yıl, 8 ay, Orhan Koçak, Mehmet İlerisoy, Ersan Ilgar'ı 8'er yıl 4'er ay, Nusret Şahin Çiftçi'nin ise 5 yıl 6 ay ağır hapis cezası ile cezalandırılmalarını kararlaştırdı. Aynı davadan tutuksuz olarak yargılanan Mehmet Fatih Öncü ile Fatma Koçak delil yetersizliğinden beraat etti.

tv de Bugün

18.30 HABERLER

18.35 SİNBAT'IN SERÜVENLERİ: Dizi çizgi filmin "Yıldız Kız" adlı 40. bölümü yayınlanıyor.

19.00 FLÜT ÖĞRENİYORUZ

19.30 SOLİSTLER GEÇİDİ: Bu programda, Necla Somer, Bedri Karadağ, Leman Bimen ve koro'dan şarkılar yer alıyor.

20.00 BELGESEL (İZNİK): İznik'in 1453'den günümüze kadar olan gelişmesi işleniyor.

20.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA: "Döviz" adlı kısa oyunda, ilçelerimizde ve köylerimizde dolaşıp, döviz toplayan kişilerden yakınılıyor. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu, Yönetim: Ayhan Karapars, Oynayanlar: İhsan Sanıvar, Metin Bilgin, Teoman Özer.

21.20 NE OLUR NE OLMAZ

22.00 AŞK GEMİSİ (Eğlenceli kamaralar)

22.45 HABERLER

RADYO

TRT 1

21.35 Türküler ve Oyun Havaları
22.00 Barok Müzik
22.30 Türküler Geçidi
23.00 Solistlerden Şarkılar
23.30 HABERLER
23.55 Program ve Kapanış
07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Barok Müzik
10.30 Çeşitli Melodiler
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Sizler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Konseri
21.00 Büyük Eserler
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Perşembe Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
09.20 Çocuklar İçin
10.01 Arkası Yarın
11.20 Türküler
11.35 Beraber ve Solo Şarkılar
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
14.32 Birlke Birlke
15.-1 Yaşayan Hukuk
16.05 Türküler Geçidi
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.15 Sılaya Dönüş
21.02 Radyo Tiyatsoru
22.00 Kısa Haberler
22.02 T.B.M.M. Saati
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi
23.40 Şarkılar
00.55 Günün Haberlerinden Özetler
01.00 Program ve kapanış

TRT 3

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
10.00 Ünlü Türk Bestecileri
10.30 Yaşayan Ekonomi
11.40 Sılaya Dönüş
12.00 Hafif Müzik Sanatçıları söylüyor
12.20 Şarkılar
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
17.00 Şarkılar
18.00 Türk Halk Müziğinden Seçmeler
18.30 Dördüncü Beş yıllık Kalkınma Planımız
19.00 HABERLER
19.45 Türküler
20.00 Fasıl
21.00 Çevre Sorunları

D U Y U R U

İSTANBUL SULAR İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN ÇEŞİTLİ CİNS VE MİKTARLARDA ELEKTRİK MALZEMELERİ SATIN ALINACAKTIR

İdaremiz gereksinimi,

Çeşitli cins ve miktarlarda elektrik malzemeleri kapalı fiat teklifi alınmak sureti ile satın alınacaktır.

Tahmini tutar 325.000.-TL., gecici güvence 24.375.-TL.dır.

Umumi Şartname ile satın alınacak malzeme listemiz İdaremiz Ticaret İşleri Dairesi Müdürlüğünden bedelsiz olarak temin edilebilir.

Ihalemize katılmak isteyenlerin verecekleri kapalı teklif zarfına İdaremiz veznesine yatıracakları geçici güvencenin 24.375.-TL.lık makbuzunu da ekleyerek 21.6.1979 Perşembe günü saat 11.00'e kadar Beyoğlu İstiklal Caddesi 379 no.da İdaremiz Zabıtlar ve Kararlar Bürosu Müdürlüğüne vermeleri gerekmektedir.

İdare ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

Basın: 16131-578

Aydınlık

Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi BAYAS Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: Ist. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt / M 60, Tel: 0611 437 595 1
FRANSA: 95, Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296628
HOLLANDA: Bildstr. 53 Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti ilave edilir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
" " (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL

22340—445

Resmi Belgeler ve Olaylarla

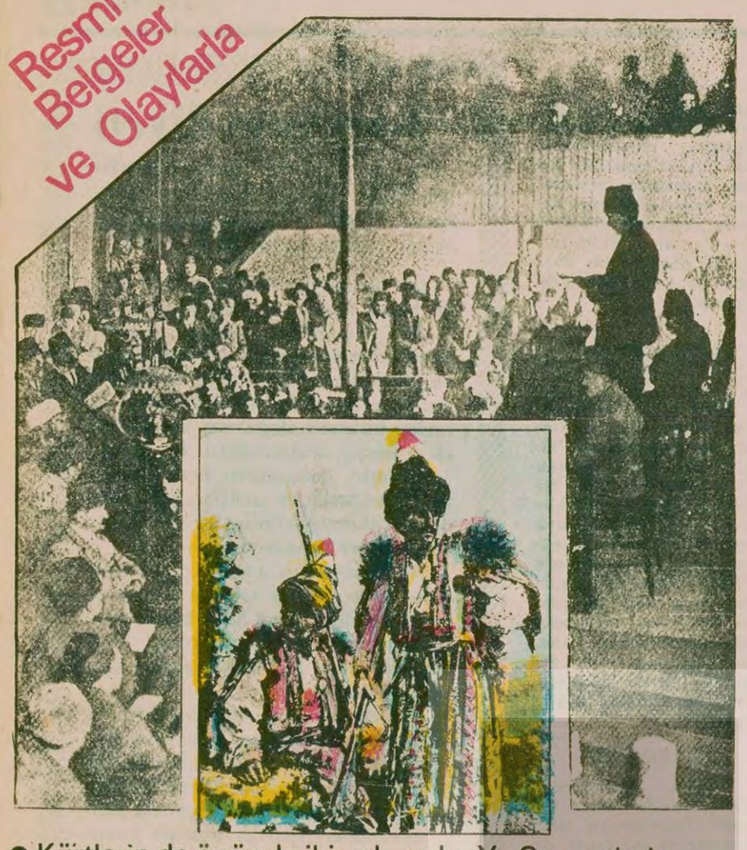

Kurtuluş Savaşında

KÜRTLER

17

Hazırlayan: AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

5. BÖLÜM:SONUÇ

MUSTAFA KEMAL:

"Milliyet esaslarına karşı değiliz Zorbalık ve emperyalizme karşıyız"

- Kürtlerin de önünde iki yol vardır: Ya Sovyetlerin istediği gibi Türklerle boğazlaşmak veya Kurtuluş Savaşında olduğu gibi yok etmek isteyen emperyalizme karşı birleşmek...
- Türkiye'vi düşünen ve halkını sevenler için tek bir yol vardır. O da Mustafa Kemal'in deyişiyle "Milletlerin adet, gelenek ve milliyet esaslarına saygı, zorbalığa ve emperyalizme karşı mücadele" ...Ve bu yol zafer kazanacaktır.
- Türkiye'nin önünde iki tecrübe vardır. Birincisi Mustafa Kemal'in "eşitlik ve özgürlük" temeline dayanan birlik yolu... Diğeri bugün en fazla MHP'nin savunduğu "Kürtüm" diyen insanların ezilerek bastırılması... İki tecrübenin de sonuçları ortadadır Birinci yol Türkiye'yi bağımsızlığa kavuşturmuştur...İkinci yolun sonucu, bugün Kürt sorunu hâlâ çözülememiştir

Erzurum Kongresinin yaptığı birlik çağrısının ve Kurtuluş Savaşı yıllarında "var olmak ve esaret zincirini kırmak için" Türklerle Kürtlerin "Demirden bir kale" gibi birleşmelerinin üzerinden 55 yıldan fazla bir zaman geçti.

Türkiye'nin önündeki iki yol

Bugün durum nedir? Bugün Kürt sorunu hâlâ ülkemizin bir sorunudur. Kurtuluş Savaşındaki İngilizlerin yerini almaya hevesli Sovyet sosyal-emperyalistleri Doğuda alabildiğine kışkırtıcılık yaparak, tıpkı İngilizlerin yaptığı gibi Kürt halkını en başta Türkiye olmak üzere Irak, İran ve diğer ülkelere karşı kullanma planları peşindedir. Tıpkı İngiliz emperyalistleri gibi Sovyetler de "Kürtlerin en büyük hamisi" pozlarını takınıyorlar. Bugün Doğuda "bölücülük yapanların arkasındaki güç Sovyetler Birliği'dir. Kurtuluş Savaşında milletine ihanet eden İngiliz işbirlikçisi Şerif Paşaların, Abdülkadirlerin, Baytar Nurilerin yerine alanlar Rusya'ya dayanan Şıvancılardır, Talabanicilerdir. İngiliz kamasının yerini Sovyet roketleri almıştır. Ve tehlike çanları Türkiye'nin ve en fazla da Kürtlerin tepesinde çalıp durmaktadır.

Sovyetler gerçekten Kürtlerin kurtuluşunu mu istemektedir? Kesinlikle hayır... Onların bir tek amacı vardır; Orta Doğu ve Türkiye'ye hakim olmak. Böylece dünyanın baş edemeyeceği bir güç haline gelmek ve dünyayı hakimiyeti altına almak.. Geçmişte Irak'ta Kürtlerin üzerine bombalar yağdıranlar onlar değil miydi? Şimdi ise menfaatleri gereği Kürtlerin koruyucusu pozlarında ortaya çıkıyorlar.

Türkiye'nin önünde iki tecrübe vardı. Birincisi Kurtuluş Savaşında Mustafa Kemal'in izlediği Birinci Büyük Millet Meclisinde ifadesini bulan "eşitlik ve özgürlük" temeline dayanan birlik yolu.. İkincisi ise daha sonraki hükümetlerin izlediği ve bugün en azılı bir şekilde MHP'nin savunduğu halkı ezerek, bastırarak susturma anlayışı... Ve iki tecrübenin de sonuçları ortadadır. Birinci yol sonunda Türkiye bağımsızlığına kavuşmuş, sömürge boyunduruğunu kırmıştır... İkinci yol sonunda ise bugün hâlâ Kürt sorunu bir türlü çözülememiştir.

Türklerin olduğu gibi Kürtlerin önünde de iki yol vardır: Ya Sovyetlerin istediği gibi Türklerle boğazlaşmak ve esaret altına düşmek veya Kurtuluş Savaşında olduğu gibi kendilerini boğmak ve yoketmek isteyen emperyalistlere karşı "demirden bir kale" gibi birleşmek...

Mustafa Kemal'den birlik dersi

Bugün "Kürt" kelimesini her gördüğü yerde altını çizen ve diyenlere "işte bölücülük" diye bağıran ve ezilmesini isteyenlerin gösterdiği yoldan birlik sağlanabilir mi? "Ya Türk oğlu Türküm dersin, ya da defolup gidersin" denerek halkın içinde barış ve kardeşlik sağlanabilir mi?

Bunları söyleyenler bugün bölücülüğü kışkırtan Sovyetlerin en büyük yardımcılarıdır.

"Kürdüm" diyenleri hedef alarak Doğu bölgesinin üzerine yürünürse halk bölücülerin safına, Sovyet yıkıcılarının yanına itilir. Doğuda Sovyetler Birliği bu kadar zemin bulabiliyorsa, bunda hiç şüphesiz 12 Mart döneminde Doğuda halkı hedef alan ağır baskı, zulüm ve işkencelerin büyük payı vardır.

Tehlike "Kurdum" diyen insanlardan mı geliyor? Hayır, bu insanların çok büyük kısmı birlik istiyor. Türkiye'nin önündeki esas tehlike bu insanlar değil, bağımsızlığımız üzerinde Sovyetler Birliği'nin yarattığı tehdittir. Ve gerek Türkler ve gerek Kürtler, Kurtuluş Savaşında olduğu gibi bugün de "varlıklarını korumak ve esaret altına düşmemek için" kader birliği yapmak zorundadırlar. Son zamanlarda bu tehlikenin farkına varanların artması ve uzun zamandır görülmeyen bir demokratik anlayışın gelişmesi sevindiricidir. Ve gelişmenin esas yönü de budur. Türkiye'nin kurtuluş yolu da budur.

Mustafa Kemal, Kürt demeye korkmuyordu. Emperyalistlerin kendi himayelerinde sözde bağımsız bir Kürt devleti kurarak Türkiye'yi sömürgeleştirmek planları karşısında Kürtlerin varlığını inkar yoluna gitmiyor, gerçeklere dayanıyor ve "vatanımızın sınırı Kürt ve Türklerin yaşadıkları alandır" diyordu. Ve Kürtlere yaptığı birlik çağrısında öne sürdüğü tek şart vardı: "ırkı, sosyal ve bütün hukuka karşılıklı saygı ve kardeşlik"... Birliğin temeli olarak Mustafa Kemal baskı ve zorbalığı değil eşitlik ve özgürlüğü savunuyordu.

İnönü Lozan'da emperyalistler karşısında bağımsızlığımızı savunurken, onların karşısına "Türk ve Kürtlerin temsilcisi olarak" çıkıyordu İngilizler sözde Kürtlere sahip çıkıp ve özerklik kandırmacasını ileri sürdükleri zaman İnönü "Bu sömürgeciliktir" diyerek Kürtlerin yaşadığı bölgeyi savunuyor "Sizin yaptığınız ulusların kendi kaderlerini tayin hakkına aykırıdır" diyordu. İnönü, yıllar sonra Kurtuluş Savaşını değerlendirirken "milli davaların 'Biz Türkler ve Kürtler' diyerek kazanıldığını söylüyordu.

Bugün Meclis'te "Mebus olmak için Türk olmak lazımdır", Nerede Kürdüm diyen varsa..." diyen gerici kafaların karşısına yine Millet Meclisi çıkıyor. O meclis ki, burnunun dibine kadar gelen düşmanın top sesleri altında çalışmalarını sürdüren, "Biz buraya ölmek için geldik, kaçmak için değil" diyen Kürt milletvekillerinin de bulunduğu meclistir. O meclis ki, milletvekillerinin "Biz Kürtler varlığımızı korumak ve esaret altına düşmemek için kaderimizi Türk kardeşlerimizle birleştirdik" diye özgür konuşmaların yapıldığı meclistir. O meclis ki, İngilizlerin kışkırttığı Koçgiri isyanından sonra, halkı üzerinde baskı yapılmasına karşı çıkan ve sorumlularını cezalandırarak Türkiye tarihine unutulmaz bir demokrasi dersi veren meclistir. O meclis ki, hükümeti, İnönü'nün ifadesiyle "Türklerin ve Kürtlerin" temsilcisidir. İşte Türkiye'yi kurtuluşa götüren meclis budur ve bu meclis içinde "Kürt" kelimesi duyunca tüyleri diken diken olanlara, buna karşılık emperyalistlere boyun kıvıranlara yer yoktur.

"İstibdata ve emperyalizme düşmanız"

Bu gerici kafaların karsısında simdi söz

Lozan'da Musul ve Kürtler uzun tartışmaların konusu oldu. Musul ve Kürtler daha sonra İngilizler'in vesayeti altındaki İran'a bağlandı. Kürtler uzun süre İngilizlere karşı mücadele ettiler. Yukarda Irak Kürtlerinden bir grup görülüyor.

Mustafa Kemal kurtuluşun hemen sonrasında Eskişehir'de halkın arasında

Mustafa Kemal'in... Mustafa Kemal Meclis'te 24 Nisan 1920'de bir gizli oturumda yaptığı konuşmada Türkiye'nin iç ve dış politikasını şöyle anlatıyordu:

'Efendim, geniş açıklamalarım sırasında çalışmalarımıza konu olan mıntıkanın hudutlarını işaret etmiştim. (Bu hudud silahlarımızın koruduğu ve Türk ve Kürtlerin yaşadığı alandır.AB) O hudut, milli hududumuzdur. Şimdiye kadar dışarıya ve içeriye karşı gösterdiğimiz cephede yalnız bu hudud içinde çalışmakta olduğumuzu ifade etmiştim. Hakikaten bugün gayemiz bu milli hudutlar dahilindeki milletimizin esenliğini, refahını ve milli hudutlarla belirlenen vatanımızın bütünlüğünün korunmasını sağlamaktan ibarettir.

"Turanizm politikasını kendi arzumuzla takip etmek istemedik. Çünkü, maddi manevi bütün kuvvetimizi, belli olan vatanımız dahilinde gerçekleştirmeyi arzu ettik. Bu hududun dışında dağınık bir surette zaafa düşmekten kaçındık.

"Ecnebilerin en çok korktukları İslamiyet siyasetinin dahi açık ifadesinden mümkün olduğu kadar kaçınmaya kendimizi mecbur gördük...

'Suriye ve Irak halkıyla, yani Arabistan'la 1914 tarihinden evvel aynı hudud dahilinde bulunduğumuz cümlenizin bilgisindedir. Bunlar, Osmanlı Devletinin bir parçası, bir direği olmaktan çok şikayetçiydiler ve bağımsız olmak gayesini izliyorlardı. Buna göre çalıştılar. Fakat sonuç alabilmek için kendi güçlerine dayanmanın yetmediğini gördüler ve maalesef hepimizi birden yoketmeye girişen düşmanlarla işbirliği yaptılar. İngilizler, Fransızlar kendilerinin hayali olan gayelerini gerçekleştirecek diye onların eteklerine sarıldılar. Lakin Birinci Dünya Savaşının sonucunu gördükten sonra, Suriye de İngiliz ve Fransız idare tarzına, horlayıcı idarelerine hedef olduktan sonra buralardaki İslam ehli pek büyük bir hataya düştüklerini takdir ettiler ve bundan sonra bir kısmı kendi bölgelerinde bağımsız olmak, fakat yine bir biçim ve şekilde Osmanlı camiası içinde bulunmak yolunu düşündüler...

"Onlara dedik ki; kendi bölgenizde kendi kuvvetinizle, kendi varlığınızla bağımsızlığınızı sağlamaya çalışın. Biz de her şeyden önce bağımsızlığımızı sağlamaya çalışıyoruz. Ondan sonra birleşmemiz için hiç bir engel kalmaz...

Milletin adet, gelenekleri ve milliyet esaslarına karşı değiliz. Yalnız İstibdata karşı, emperyalizme karşı düşmanız." (Sadi Borak, Gizli Oturumlarda Atatürk'ün Konuşmaları, s. 9-17)

İşte bu bakış, Milletlere eşitlik ve özgürlük tanıyan, efendilik ve zorbalık taslamayan, tam tersine zorbalığı ve en büyük zorba emperyalistleri hedef alan bu politika Kurtuluş Savaşının da temeliydi. İşte bu bakıştı milletleri canlarını bile feda etmekten çekinmeyecekleri bağımsızlık davasında birleştiren.

Birlik yolu zafer kazanacaktır

Kurtuluş Savaşının tecrübesi aynı zamanda Kürtlere de ışık tutuyor. Sovyetlerin yarattığı tehlikenin en fazla tehdit ettiği insanlar Kürtlerdir. Çünkü Sovyetler onların başı üzerinden Türkiye ile pazarlık etmeye heveslidir. Kürt halkının büyük çoğunluğu bugün birlikten yanadır. Ancak Doğudaki özellikle gençler ve aydınlar arasında Rusya'nın estirdiği bir bölücülük rüzgarı esmektedir. Bu rüzgarın ardında Rusya'nın olması da gerçekten çok tehlikeli bir durum yaratmaktadır.

Kürtlerin önünde bir Koçgiri, bir Şeyh Sait tecrübesi vardır. Bir de "varlıklarını korumak ve esarete düşmemek için diğer halklarla emperyalizme karşı birleşme tutumu" vardır. Ve Kürtler Kurtuluş Savaşı yıllarında İngilizlerin milyonlarına ve desteklerine sırtlarını dönerek bu topraklar için kanını dökmüş ve eşsiz bir yurtseverlik örneği göstermişlerdir.

Ya Koçgiriler, Kürt Teali Cemiyeti ne yapmıştır? Onlar sadece bir Devlete sahip olmak amacıyla hareket etmişler ve emperyalizmin uşağı durumuna düşmüşler, en başta kendi milletlerine ihanet etmişlerdir. Koçgiri isyanının liderlerinden Alişir, emperyalistleri görmediği, sadece milliyetçi bir bakışla hareket ettiği için önce bu toprakları işgal eden Rusların hizmetine girmekte bir sakınca görmemiş, daha sonra ise İngilizlerin kamasını eline almıştı. Ama onun yolu halkın birlik isteği karşısında darmadağınık oldu.

Rusya'nın bölgemizi ele geçirmek için yoğun saldırıya geçtiği günümüz de Koçgiri hareketinden Kürtlerin çıkaracağı en büyük ders bölge halklarının ve hatta daha da önemlisi bütün bölge devletlerinin birliği için mücadele etmektir. Bu güç sağlanmadan bölgenin ve halkın güvenliği üzerindeki tehdit bulutları dağıtılamaz.

Türkiye'yi savunmak bugün Kürtleri savunmak demek, en başta Kürtlerin üzerindeki Sovyet emellerine karşı mücadele etmek demektir. Sonra birliği sağlamak için, diğer bir engel olan zorba kafalarla mücadele etmek demektir. Mustafa Kemal'in gösterdiği "eşitlik" mücadele etmek demektir. Türkiye'de Türk olsun Kürt olsun herkesin önünde duran görev budur.

Türkiye'yi düşünen ve halkını sevenler için bir tek yol vardır. O da Mustafa Kemal'in deyişiyle: "Milletlerin adet, gelenek ve milliyet esaslarına saygı... Zorbalığa karşı, emperyalizme karşı mücadele".

Ve bu yol zafer kazanacaktır. Türkiye halkı bir kere daha, bu sefer Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı birleşip gerçek bağımsızlıkları için mücadele edecekleridir.

BİTTİ

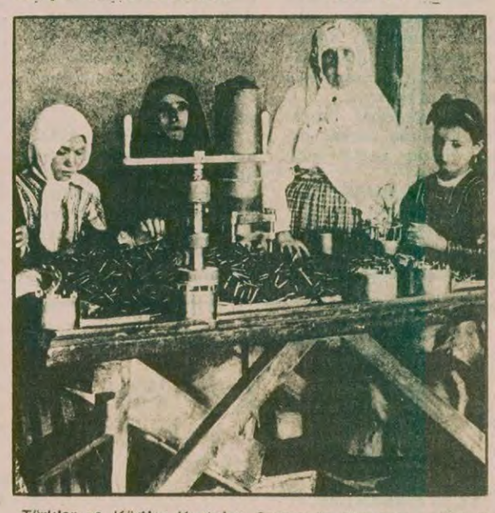

Türkler ve Kürtler Kurtuluş Savaşında dünyanın en büyük sömürgecilerine kafa tutarken ellerinde doğru dürüst bir şey yoktu. Ama bağımsızlık için birleşen halk, silahını da yaptı, mermisini de...

Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre

KÜRTLERİN SOY VE TARİHLERİ

17

KÜRTLERDE EDEBİYAT VE YAZARLAR

İlk Kürt şairlerine 11. yüzyılda rastlanır

...Kürt hikayeleri konularını genellikle Ön-Asya'nın ortak rivayetlerinden alırlar.

••

...19. ve 20. yüzyılda yaşamış pek çok Kürt şair ve yazar vardır. Bu dönemde Mah Şaraf Hanım adlı kadın şair bir divan yazmıştır.

Kürt hikayeleri sahasında yapılan araştırmalar bunların hikayecilik san'atı hakkında bir fikir vermektedir. Konuları genellikle ön-Asya'da ortak olan rivayetlerden alınmaktadır. Halk Kahramanlarının aşklarına ve aşiretler arasında muhaberelere v.b. ait olan hikayelere daha çok rastlanır.

...ESKİ KÜRT ŞAİR VE YAZARLARI

Jaba şu dokuz kürt şairinin ismini vermektedir.

Harirli Ali, (1009-1078), Kürtçe bir divançe yazmıştır. Şayh Ahmed Mala-i Cizri, Cezire menşeli. Mezarı orada bulunmaktadır. (1145-1160), Faki Teyran, (1302-1375), Mukus.ta doğmuş ve orada ölmüştür. Asıl ismi Muhammed olup, yazılarında Mim Hayy mahlasını kullanmıştır. Hikayata Şayh Senan (Şanan), Barsisa hikayeleri ve Kavl-i hasp-i raş gibi şiirlerin yazarıdır. Mala-i Bate (Mulla Ahmed), Hakkari'de Bate köyünde doğmuş ve orada ölmüştür (1417-1494). Bir Divan ile bir Mavlid yazarıdır. Hakkarili Ahmed Hani, (1591-1652) arasında yaşamış ve Bayezid'de kendi ismini taşıyan camiin yanına defnedilmiştir. Mem u Zin ve arapça-kürtçe mensur Nav-bar yazmıştır. Ahmed Hani bundan başka birçok kürtçe, arapça ve türkçe şiirler yazmıştır. Bayazidli İsmail, Ahmed Hani'nin taklitçisidir. (1654-1709) Bir kurmanci-arapça-farsça lugatçe olan Gulzar'ın ve birçok şiir ve gazellerin yazarıdır. Culamerg'de doğmuş, orada ölmüş ve defnedilmiş olan Şarif-Han (1689-1748) Hakkari emirlerinin ailesine mensuptur. Birçok kurmanci ve farsça şiirler yazmıştır. Bayezidli Murad Han (1737 1784) aşıkane şiirler yazmıştır.

Kürtler Nevruz bayramlarını şiirler ve şarkılar okuyarak, milli oyunlarını, oynayarak kutlarlar. Resimde Nevruz Bayramını kutlayan Irakli Kürtler.

- *...11 ile 18. yüzyıl arası nda yaşamış ve eserler vermiş 9 Kürt şairi vardır. Bunlardan Hakkarili Ahmet Hani'nin Mem-u Zin adlı eseri çok ünlüdür.*
- *...Kürt yazarları kitaplarını Kürtçe ve Farsça olarak yazmışlardır.*

...19 VE 20. YÜZYIL YAZARLARI

Bunlardan başka muhtelif yerlerde XIX. ve XX. asırlara ait şu şairlere rastlanmaktadır: Hakkarili Şah Partau, Mahvi Hacci Kadir Koi, Abdullah Beg Mişbah al-Divan, Şayh Razay (Riza): Tahir Beg Caf, Sulaymaniyali Ali Kamil, bağdadlı Abd al-Kadir Zahavi, Ahmed Beg Fattah Sahibkiran, Mustafa Beg Caf, Ahmed Beg Caf, Şayh Nuri Baba Ali, Ali Beg Salar Said, Mulla Rahim Mukri (Vafai), Kaka Mini, Mukri, Kak Mustafa İrani, Abd al-Halik, Salim v.b.

Jaba'ya göre, Kürtçe kitap yazanlar arasında daha şunlar vardır: Taramahlı Ali (1591) Kürtçe bir arap dili grameri yazmıştır; Halkatinli Mala Yunis, tasrif, zuruf ve tarkib hakkında üç eserin yazarları. Arapça yazanlar arasında şu hukukçu ve ilahiyatçılar bilinmektedir: İsa Hakkari (ölm. 1189): Taki al-Din Şahrizuri (Şam'da 1245'te ölmüştür), Sincarlı Abd Allah al-Kurdi, Müverrih ve coğrafyacı Ayyubi Abu 1-Fida İbn al-Asır, Marvanilerin sarayında şair Husayn Başnavi'nin arapça şiirlerini zikretmektedir. Şaraf-nama Bitlisli olarak şu şahısları saymaktadır: Mavlana Abd al-Rahim, Mavlana Muhammed Bar-Kal'i ve Şayh 'Ammar Yasir.

Kürtler tarafından farsça olarak bir takım tarihi eserler yazılmıştır. Kürt kadın şairi Mah Şaraf Hanım (ölm.1847)'ın divanı, hayatı hakkında toplu malumat ile Tahran'da 1926 basılmıştır. Yazar burada yukarıda adı geçen Kürt şairlerinden başka, şu şahıslardan da bahsetmektedir: Halid-i Şahrizuri, Mala Hizr-i Rudbari, Hana-yi Kubadi, Mala Abd al-Rahim Taycozi, Şayh Muhammad Fahr al-Ulama, Harik ve Hicri.

BİTTİ